

แนวทางการจัดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายและมีคุณค่า สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รวมเอกสารวิชาการ
สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 21/2567
ISBN 978-616-270-477-2

PURPOSEFUL AND VALUABLE LEARNING APPROACHES FOR BASIC EDUCATION

แนวทางการจัดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายและมีคุณค่า สำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน

PURPOSEFUL AND VALUABLE LEARNING APPROACHES FOR BASIC EDUCATION

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

370.152

ส 691 น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า
สำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน กรุงเทพฯ : สกศ., 2567
76 หน้า

ISBN : 978-616-270-477-2-616-270-468-0

1. แนวทางการจัดการเรียนรู้ 2. เรียนรู้ที่มีความหมาย
และมีคุณค่า 3. ชื่อเรื่อง

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่าสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน

สิ่งพิมพ์ สกศ.

อันดับที่ 21/2567

ISBN

978-616-270-477-2-616-270-468-0

พิมพ์ครั้งที่ 1

สิงหาคม 2567

จำนวนพิมพ์

1,000 เล่ม

ผู้พิมพ์เผยแพร่

กลุ่มพัฒนานโยบายด้านการเรียนรู้
สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

โทร. 0 2668 7123 ต่อ 2516, 2545

โทรสาร 0 2243 1129

Website: <http://www.onec.go.th>

พิมพ์ที่

ห้างหุ้นส่วนจำกัด อีเลฟเว่น สตาร์ อินเตอร์เทรค
89/303 หมู่ 7 ซอยพหลโยธิน 54 ถนนพหลโยธิน
แขวงสายไหม เขตสายไหม กรุงเทพฯ 10220
โทรศัพท์/โทรสาร 0 2523 3810

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	1
แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และมีคุณค่าสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน	16
1. จุดมุ่งหมายการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และมีคุณค่า	16
2. หลักสูตรสถานศึกษาและรายวิชา เพื่อจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า	18
3. การจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า	34
4. สมรรถนะครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายและมีคุณค่า	46
5. ทรัพยากรการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และมีคุณค่า	48
6. การประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความหมาย และมีคุณค่า	49
7. ปัจจัยความสำเร็จของสถานศึกษาในการจัด การเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า	50
8. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชีวิตที่มีคุณค่าที่สอดคล้อง กับกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหมาย	54
บรรณานุกรม	59
คณะผู้จัดทำ	69

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะหน่วยงานด้านนโยบาย แผน และวิจัยทางการศึกษา ได้ดำเนินการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายและมีคุณค่าสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อศึกษา กรอบแนวคิดและแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย และมีคุณค่าสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำเสนอแนวทางการจัด การเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีคุณค่าสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเตรียมคนไทยให้สามารถดำรงอยู่ได้ในโลกอนาคตภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ที่ขับเคลื่อนโดยวิทยาการและเทคโนโลยี โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้จัดทำเอกสาร “แนวทางการจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีคุณค่า สำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน” ขึ้น เพื่อเป็นองค์ความรู้ให้สถานศึกษานำไป ประยุกต์ใช้ตามบริบทของสถานศึกษาในการพัฒนาจัดการเรียนรู้ให้เกิด ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิด ทักษะและสมรรถนะในศตวรรษที่ 21

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสาร “แนวทางการจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีคุณค่าสำหรับการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน” จะเป็นองค์ความรู้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไป สามารถนำไปใช้พัฒนา สมรรถนะครู คุณภาพการจัดการเรียนรู้ และคุณภาพของผู้เรียน ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ได้ต่อไป

(นายอรรถพล สังขวาสี)
เลขาธิการสภาการศึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษารอบแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายและมีคุณค่าสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) เพื่อนำเสนอ แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่าสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธีพหุระยะ (Multiphase Mixed Methods) ประกอบด้วยการศึกษา 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดการจัดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายและมีคุณค่าสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และมีคุณค่า จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน ผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ระยะที่ 2 ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายและมีคุณค่าสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและคุณค่า จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับ ประถมศึกษา จำนวน 2 แห่ง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 2 แห่ง และสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา จำนวน 1 แห่ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และระยะที่ 3 นำเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่าสำหรับ

การศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ มีผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 16 คน ประกอบด้วย

- 1) ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 คน
- 2) ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มสถานศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 คน
- 3) ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มสถานศึกษาเอกชน จำนวน 5 คน และ 4) ผู้เชี่ยวชาญกลุ่ม อาชีวศึกษา จำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) การวิเคราะห์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ เนื้อหาจับประเด็น (Content Analysis) สามารถสรุปผลการวิจัยจำแนกตาม วัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1 ผลการศึกษากรอบแนวคิดการจัดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายและมีคุณค่าสำหรับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สามารถสรุปได้ 4 กรอบ ดังนี้

1.1 แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนขยายขีดความสามารถ ในการเรียนรู้ พัฒนาความฉลาดทางสังคม อารมณ์ และสติปัญญา สามารถสร้าง ความคิดใหม่ด้วยตนเอง สามารถตัดสินใจทำสิ่งที่ควรทำ ตลอดจนสามารถ แสวงหาวิธีการที่สร้างสรรค์ในการทำประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น โดยผู้สอนสร้าง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้าง ทดสอบ ทดลอง และ ขยายขอบเขตความรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า ประกอบด้วย กระบวนการ เรียนรู้ และผลลัพธ์การเรียนรู้ ดังนี้

1.1.1 กระบวนการเรียนรู้ที่มีความหมาย (4 Forms of Life Learning) ประกอบด้วย 1) การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) 2) การเรียนรู้ชีวิตเชิงกว้าง (Life-wide Learning) 3) การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก (Life-deep Learning) และ 4) การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด (Life-wise Learning)

1.1.2 ผลลัพธ์การเรียนรู้ชีวิตที่มีคุณค่า (Ikigai) ประกอบด้วย
1) การเรียนในสิ่งที่รักหรือใฝ่ฝัน (Passion) 2) การเรียนในสิ่งที่โลกต้องการ (Mission) 3) การเรียนในสิ่งที่ทำเป็นอาชีพได้ (Vocation) และ 4) การเรียนในสิ่งที่ทำได้อย่างมืออาชีพ (Profession)

1.2 แนวคิดทรัพยากรการเรียนรู้ หมายถึง แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีคุณค่า ประกอบด้วย 1) แหล่งเรียนรู้ชีวิตจริง 2) แหล่งเรียนรู้ในการสร้างสรรค์ผลงาน และ 3) แหล่งเรียนรู้สังคมประภคิต

1.3 แนวคิดการประเมินการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลและสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีคุณค่า ประกอบด้วย 1) การประเมินตามสภาพจริง 2) การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างสมดุล 3) การประเมินแบบเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ และ 4) การประเมินการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์

1.4 แนวคิดสมรรถนะครูผู้สอน หมายถึง ความสามารถและคุณลักษณะของครูผู้สอนที่มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีความหมายและมีคุณค่า และบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) การโค้ชและการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความคิด 3) การจัดการชั้นเรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก และ 4) การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสร้างสรรค์นวัตกรรม

2

ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายและมีคุณค่าสำหรับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ที่ตอบสนองต่อหลักสูตร
แกนกลางในระดับชาติและมีความสอดคล้องกับสภาพบริบทสิ่งแวดล้อมในชุมชน
ทั้งสภาพเศรษฐกิจ อาชีพ และค่านิยมในท้องถิ่น ที่สำคัญ คือ ความต้องการ
ความสนใจและเป้าหมายชีวิตของผู้เรียน **ระดับประถมศึกษา** ใช้หลักสูตรบูรณาการ
สาขาวิชาต่าง ๆ **ระดับมัธยมศึกษา** ใช้หลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเฉพาะบุคคลที่กำหนด
เนื้อหาหรือรายวิชาในแต่ละระดับ นอกจากนี้ให้มีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียนแล้ว
เนื้อหาหรือวิชาเรียนต้องสัมพันธ์กับทักษะทางอาชีพของผู้เรียน โดยกำหนดเป็น
วิชาเพิ่มเติมที่สามารถพัฒนาสมรรถนะและศักยภาพของผู้เรียนตามจุดเน้น
ทางอาชีพ และ**ระดับอาชีวศึกษา** เป็นหลักสูตรเน้นผู้เรียนเฉพาะบุคคลตามบริบท
ท้องถิ่น ที่กำหนดเนื้อหาหรือรายวิชาสัมพันธ์กับทักษะทางอาชีพในท้องถิ่น
ของผู้เรียน มีอาชีพสุจริตสามารถดำรงชีวิตอยู่ในท้องถิ่นได้อย่างมีความสุข โดยไม่
ต้องอพยพย้ายถิ่นฐานไปทำงานในเมืองใหญ่หรือเมืองอุตสาหกรรม

2.2 การจัดการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา เน้นการเรียนรู้ชีวิตในเชิงกว้าง
(Life-wide Learning) ทั้งที่เป็นความรู้ในรายวิชาและความรู้ในโลกกว้างตาม
บริบทสภาพแวดล้อมในชีวิตของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้
ที่หลากหลาย เรียนในสิ่งที่รักหรือใฝ่ฝัน (Passion) ตามความถนัดและความสนใจ
อย่างมีความสุขและได้เรียนในสิ่งที่โลกต้องการ (Mission) เป็นประโยชน์ต่อโลก
สังคมและสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ผู้เรียนเกิดทักษะ กระบวนการคิด และ
วิเคราะห์ตนเองว่าสนใจอะไร ถนัดสิ่งไหน มีความสามารถด้านใดบ้าง นำไปสู่การ
ค้นพบศักยภาพแห่งตน และเน้นปลูกฝัง**การเรียนรู้ตลอดชีวิต** (Lifelong
Learning) เนื่องจากเป็นวัยแห่งการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เนื่องจาก
มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เหมาะกับการเตรียม

ความพร้อมให้มีนิสัยรักในการเรียนรู้ ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานที่ดีในการศึกษาต่อในระดับสูง ระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา เน้นการเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก (Life-deep Learning) โดยผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเรียนรู้อย่างจริงจัง มีความตั้งใจ โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหาจนสามารถเชื่อมโยงกับความรู้เชิงลึกอื่น ๆ เกิดเป็นการเรียนรู้เชิงลึก นำไปสู่ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ เน้นการเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด (Life-wise Learning) ที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้อย่างมีความหมาย มีเป้าหมาย และรู้จักพัฒนาวิธีการเรียนรู้จากความรู้ และความคิดของผู้อื่นเป็นความเข้าใจด้านอารมณ์และสังคม สามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงอย่างสร้างสรรค์ มีวิธีที่ถูกต้องและทำสิ่งที่ถูกต้อง รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ที่ปลูกฝังทักษะและคุณลักษณะให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อปรับความรู้และมีทักษะให้เท่าทันเหตุการณ์อยู่เสมอ สามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่าประกอบไปด้วยการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้ชีวิตเชิงกว้าง การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก และการเรียนรู้อย่างฉลาด ซึ่งในแต่ละระดับช่วงชั้นจะมีจุดเน้นของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไป

2.3 สมรรถนะครูผู้สอน ประกอบด้วยทักษะและสมรรถนะที่สำคัญเกี่ยวกับการดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด สามารถเป็น “โค้ช” แก่ผู้เรียน คือเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ตั้งคำถามเพื่อสร้างประเด็นให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนรู้ สามารถบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก มีทักษะการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี สร้างงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง และสามารถเข้าร่วมกระบวนการ PLC เพื่อสะท้อนคิดข้อค้นพบจากการจัดการเรียนรู้ และหาแนวทางเพื่อพัฒนาปรับปรุงทุกระยะอย่างต่อเนื่อง สามารถทำงานเป็นทีมที่มีสมรรถนะสูง สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือทุกกิจกรรมทั้งในและนอกโรงเรียน สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ สามารถออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เพื่อเตรียมผู้เรียนสู่อาชีพ

สามารถออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Project-based Learning มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างและพัฒนานวัตกรรมทางการเรียนการสอน เรียนรู้และพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา มีทัศนคติเชิงบวก มีความอดทน สามารถใช้ “Thinking tool” หรือเครื่องมือ สอนคิดเพื่อสร้างห้องเรียนสอนคิดได้

2.4 ทรัพยากรการเรียนรู้ ประกอบด้วย แหล่งเรียนรู้ชีวิตจริง ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนที่เป็นบุคคล เช่น ประชาชน ชุมชน ผู้ปกครอง ครูอาสา พี่อาสาช่วยสอน ชาวต่างชาติที่เป็นนักท่องเที่ยว เป็นต้น และแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียนที่เป็นสถานที่ พื้นที่ใช้สอยของสถานประกอบการในพื้นที่ เช่น สระว่ายน้ำ สนามกีฬา กล่องการเรียนรู้ (Learning Box) เป็นชุดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการในการแก้ไขปัญหาตามพัฒนาการของผู้เรียน แต่ละช่วงวัย และห้องปฏิบัติการด้านวิชาชีพและด้านทักษะชีวิต เช่น ห้องศูนย์ การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์การเรียนรู้สารสนเทศ เอเชีย ศูนย์การเรียนรู้ด้านการท่องเที่ยว ห้องเบเกอรี่ ห้องเสริมสวย ห้องสมุดมีชีวิต ห้องจริยธรรม ห้องสหกรณ์ และห้องแนะแนว **แหล่งเรียนรู้สังคมประภคิต** ได้แก่ ผู้เรียนจะได้ออกไปปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมบริเวณรอบโรงเรียนเพื่อเรียนรู้ และฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษ โดยผู้เรียนจะได้ปฏิสัมพันธ์กับชาวต่างชาติตัวจริง ฝึกการสนทนาและใช้ภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติที่เป็นนักท่องเที่ยว **แหล่งเรียนรู้ในการสร้างสรรค์ผลงาน** ได้แก่ พื้นที่สร้างสรรค์ผลงาน (Maker Space) และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Box) **แหล่งเรียนรู้สื่อและ เทคโนโลยีดิจิทัล** ได้แก่ MOOCs, E-book, Podcasts, Blog และสื่อสังคม ออนไลน์

2.5 การประเมินการเรียนรู้ ประกอบด้วย การประเมินตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับเป้าหมายการเรียนรู้ การประเมินเพื่อ พัฒนาผู้เรียนอย่างสมดุล เพื่อสะท้อนคิดพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างแท้จริง ไม่มุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสิน การประเมินเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้

โดยกำหนดผลลัพธ์ของการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม ชี้แจงเป้าหมายของการเรียนรู้ ก่อนเริ่มกระบวนการ กำหนดเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน และประเมินอย่างต่อเนื่องตลอดกระบวนการเรียนรู้ การประเมินการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ ผู้เรียนได้รับผลการสะท้อนคิดทั้งจากตนเอง เพื่อนร่วมชั้น และครูผู้สอนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อมุ่งพัฒนาปรับปรุงผลลัพธ์การเรียนรู้ของตนเอง อย่างเป็นรูปธรรม

2.6 ผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน ประกอบด้วย การรักในการเรียนรู้ (Passion) ผู้เรียนได้เรียนตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถ ตามกิจกรรมและแผนการเรียนของโรงเรียน โดยที่ผู้เรียนได้เลือกหัวข้อหรือประเด็นที่สนใจด้วยตนเองและสามารถทำได้จริงเพื่อไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน โดยทุกกิจกรรมการเรียนรู้มาจากการสำรวจความต้องการ ของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน การเรียนในสิ่งที่โลกต้องการ (Mission) ผู้เรียน ได้เรียนรู้ในสิ่งที่อยู่รอบตัวในบริบทของพื้นที่โรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น ได้เรียน ในสิ่งที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิต การประกอบอาชีพในอนาคต เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติทักษะทางอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นตนเอง การเรียนในสิ่ง ที่ทำเป็นอาชีพได้ (Vocation) ผู้เรียนสามารถต่อยอดสิ่งที่ได้เรียนและฝึกฝนไปสู่ การประกอบอาชีพในพื้นที่ได้ในอนาคต ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างรายได้ และ เลี้ยงชีพตนเองในอนาคตได้ ผู้เรียนมีทักษะอาชีพ เกิดแรงจูงใจและเข้าใจในอาชีพ สามารถเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้ มีความพร้อมในการศึกษาต่อ ระดับอุดมศึกษาตามเป้าหมายอาชีพของตนเอง หรือมีความพร้อมในทักษะอาชีพ เพื่อไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ และการเรียนในสิ่งที่ทำได้อย่างมืออาชีพ (Profession) ผู้เรียนตกผลึกองค์ความรู้ เกิดทักษะและสมรรถนะในเรื่องที่เรียน จากการทำกิจกรรมที่เสริมหลักสูตร วิชาโครงงาน วิชาการวิจัย วิชาฝึกประสบการณ์ ทางอาชีพที่สอดคล้องกับแผนการเรียนเตรียมอาชีพของตนเอง มีทักษะ อย่างมืออาชีพ และทำกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติ กระบวนการที่เน้นการสอนคิด และเรียนรู้เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญ

3

ผลการศึกษานวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่าสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 จุดมุ่งหมายการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า การจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่านั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนรักในการเรียนรู้หรือสิ่งที่เรียน (Passion) โดยเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจอย่างมีความสุข เรียนในสิ่งที่โลกต้องการ (Mission) โดยเรียนในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อโลก สังคม และสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ กระบวนการคิดและวิเคราะห์ตนเองว่า สนใจอะไร ถนัดสิ่งไหน มีความสามารถ ด้านใดบ้าง และขอบเขตของเนื้อหาการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและกว้างขวาง สอดคล้องกับการเรียนในสิ่งที่ทำเป็นอาชีพได้ (Vocation) คือ การได้ทำอาชีพใน สิ่งที่รักหรือใฝ่ฝันที่เป็นประโยชน์ต่อโลก และผู้เรียนต้องเรียนในสิ่งที่ทำได้ อย่างมีอาชีพ (Profession) โดยผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีทักษะอย่างมืออาชีพ

3.2 หลักสูตรสถานศึกษาและรายวิชาเพื่อจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า

3.2.1 ระดับประถมศึกษา เป็นหลักสูตรบูรณาการ ซึ่งเป็นการบูรณาการ ส่วนประกอบของหลักสูตรเข้าด้วยกันทางด้านวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ รวมทั้ง ด้านคุณธรรม จริยธรรม และสังคม ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์ จากองค์ความรู้ในวิชาต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมบริบทชีวิตจริงได้ อย่างเหมาะสม

3.2.2 ระดับมัธยมศึกษา เป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเฉพาะบุคคล ที่ ต้องคำนึงถึงธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียนเพื่อตอบสนองความ หลากหลายของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้กำหนดเป้าหมาย และวิธีการเรียนรู้ของตนเองได้เต็มตามศักยภาพ มีช่องทางการเรียนรู้ ที่หลากหลายซึ่งผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงและเลือกได้ตามความสนใจ

และความถนัดเพื่อไปสู่เป้าหมายของการเรียนรู้ที่เป็นการเรียนรู้เชิงลึก และ ความพร้อมทางอาชีพ

3.2.3 ระดับอาชีพศึกษา เป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์ วิชาชีพตามบริบทท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความ เป็นอยู่ของผู้เรียนและคนในชุมชนแต่ละท้องถิ่น

3.3 การจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า

3.3.1 ระดับประถมศึกษา เน้นการเรียนรู้ชีวิตในเชิงกว้าง (Life-wide Learning) ทั้งที่เป็นความรู้ในรายวิชาและความรู้ในโลกกว้างตามบริบท สภาพแวดล้อมในชีวิตของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่หลากหลาย เรียนในสิ่งที่รักหรือใฝ่ฝัน (Passion) ตามความถนัดและความสนใจอย่างมีความสุข และได้เรียนในสิ่งที่โลกต้องการ (Mission) เป็นประโยชน์ต่อโลก สังคม และ สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ผู้เรียนจะเกิดทักษะ กระบวนการคิดและวิเคราะห์ ตนเองว่า สนใจอะไร ถนัดสิ่งไหน มีความสามารถด้านใดบ้าง นำไปสู่การค้นพบ ศักยภาพแห่งตน และเน้นปลูกฝังการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ซึ่งผู้เรียนในระดับประถมศึกษา เป็นวัยแห่งการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เนื่องจากมีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และเป็นช่วงวัย แห่งการพัฒนาการเรียนรู้และทักษะต่าง ๆ ที่เด่นชัด เหมาะกับการเตรียมความพร้อม ให้มีนิสัยรักในการเรียนรู้ ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานที่ดีในการศึกษาต่อในระดับสูง และ การเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพ มีศักยภาพในการเรียนรู้ในช่วงวัยต่อ ๆ ไป

3.3.2 ระดับมัธยมศึกษาและอาชีพศึกษา เน้นการเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก (Life-deep Learning) โดยผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเรียนรู้อย่างจริงจัง มีความตั้งใจ โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหาด้วยความเพียรพยายาม เกิดประสบการณ์เชิงลึกที่พัฒนาไปเป็นความรู้เชิงลึกจนสามารถเชื่อมโยงกับความรู้ เชิงลึกอื่น ๆ เกิดเป็นการเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก นำไปสู่ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ เน้นการเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด (Life-wise Learning) ที่มุ่งให้

ผู้เรียนรู้อย่างมีความหมาย มีเป้าหมาย และรู้จักพัฒนาวิธีการเรียนรู้จากความรู้ และความคิดของผู้อื่นเป็นความเข้าใจด้านอารมณ์และสังคม สามารถนำความรู้ ไปใช้ได้จริงอย่างสร้างสรรค์ เป็นภูมิปัญญาเชิงปฏิบัติ เกิดทักษะการใช้ชีวิต และทักษะอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวมในสังคม โดยมีวิธีที่ถูกต้อง และทำสิ่งที่ถูกต้อง รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ที่ปลูกฝังทักษะและคุณลักษณะให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อปรับความรู้และมีทักษะให้เท่าทัน เหตุการณ์อยู่เสมอ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

3.3.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีคุณค่า

การจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีคุณค่าประกอบไปด้วยการเรียนรู้ ตลอดชีวิต การเรียนรู้ชีวิตเชิงกว้าง การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก และการเรียนรู้ อย่างฉลาด ซึ่งในแต่ละระดับช่วงชั้นจะมีจุดเน้นของการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่แตกต่างกันไป ซึ่งการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 รูปแบบ เป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และปฏิบัติจริง สามารถสรุปได้ดังนี้

1) การเรียนรู้ตลอดชีวิต มีหลักการ คือ ส่งเสริมความรู้และนิสัย ที่พัฒนาผู้เรียนเป็นผู้มุ่งอนาคต สร้างการเห็นคุณค่าและรู้จักตนเอง ปลูกฝัง คุณลักษณะนิสัยใฝ่เรียนรู้ ส่งเสริมทักษะกระบวนการและการออกแบบการเรียนรู้ ให้มีกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยมีลักษณะการจัดการเรียนรู้และวิธีการ ที่ยืดหยุ่นหลากหลายตรงกับความต้องการของผู้เรียน คือ เนื้อหาการเรียน มีความเหมาะสมกับวัยที่ปลูกฝังและส่งเสริมเรื่องกรอบความคิดเติบโต (Growth Mindset) การกำกับตนเอง ของผู้เรียน (Self-Directed) ความถนัดและ ความสนใจที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในบริบทชีวิตจริงได้เพื่อเกิดแรงจูงใจ ในการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้สัมผัสและลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) ตามความถนัดของผู้เรียนรายบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ ของตนเองตลอดการทำกิจกรรม ส่งเสริมความถนัดและพัฒนาความสามารถ ตามศักยภาพรายบุคคล เน้นกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมี

วิจารณ์ญาณ คิดเชิงสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา คิดเชิงวิพากษ์ ทำให้ผู้เรียนเกิดเป็น
อภิปัญญา จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและหลากหลาย

2) การเรียนรู้ชีวิตเชิงกว้าง มีหลักการ คือ ส่งเสริมการปรับตัว
และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ข้ามบริบทที่นำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ใน
ชีวิตจริงในบริบทที่แตกต่าง ส่งเสริมมุมมองที่หลากหลาย โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียน
ได้เรียนรู้ที่หลากหลายตามความสนใจและความถนัด เรียนรู้ในสิ่งที่เป็นประโยชน์
ต่อโลก สังคม และสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ซึ่งเกิดเป็นความเข้าใจแบบ
สหวิทยาการ โดยมีลักษณะการจัดการเรียนรู้ คือ เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้
ที่หลากหลาย เกิดประสบการณ์ตรง และเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
เน้นกิจกรรมการนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาที่ได้แสดงออกถึงศักยภาพแห่งตน ฝึกให้
ผู้เรียนถอดบทเรียนเพื่อประมวลความรู้ตนเองจากการเรียนรู้และสามารถบูรณาการ
ความรู้สาขาวิชาต่าง ๆ ได้

3) การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก มีหลักการ คือ ส่งเสริมความเข้าใจ
สาขาวิชาและแนวคิดเชิงลึกที่ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนอย่างลึกซึ้งจนเกิด
ความเชี่ยวชาญ และมีความเชี่ยวชาญที่ปรับเปลี่ยนได้ที่สามารถนำความรู้ไปปรับ
ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม อีกทั้ง ต้องส่งเสริมความเชี่ยวชาญ
ความอิสระ และการมีจุดมุ่งหมาย ให้ผู้เรียนเกิดความคิดขั้นสูงและมีทักษะทางอาชีพ
เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพ โดยมีลักษณะการจัดการเรียนรู้ คือ การศึกษา
ค้นคว้า ลงมือปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ผ่านการเรียนรู้จากการ
แก้ปัญหา ใช้กระบวนการโครงงานและการวิจัยเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและ
สถานที่จริง โดยเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีประสบการณ์ และสถานประกอบการ
จัดพื้นที่ทำกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ผลงานตามความสนใจ

4) การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด มีหลักการ คือ ส่งเสริมค่านิยม
คุณธรรมและอุปนิสัยให้นำความรู้ไปใช้ได้จริงอย่างสร้างสรรค์บนพื้นฐานคุณธรรม
มีภูมิปัญญาเชิงปฏิบัติที่ส่งเสริมทักษะการใช้ชีวิตและทักษะอาชีพที่เป็นประโยชน์
ต่อตนเอง และสังคมส่วนรวม เกิดการเข้าถึงความรู้ลึกทางประวัติศาสตร์ โดยมี

ลักษณะการจัดการเรียนรู้ คือ พัฒนาความรู้สึกและความเข้าใจด้านอารมณ์ และสังคม ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม การเห็นคุณค่า ของทรัพยากรในท้องถิ่น เน้นสร้างสรรค์ผลงานเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ที่ตอบโจทย์การพัฒนาชุมชนและสังคม ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็น ภูมิปัญญาเชิงปฏิบัติ เพื่อใช้แก้ปัญหาต่อสังคมส่วนรวม นำความรู้ไปใช้อย่างถูกต้อง และถูกวิธีบนพื้นฐานคุณธรรม

3.4 สมรรถนะครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และมีคุณค่า ประกอบด้วย 4 สมรรถนะ คือ

3.4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม การเรียนรู้แบบร่วมมือ และสร้างการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน จัดกิจกรรมให้เกิดความท้าทาย ให้โอกาส ผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย นอกจากนี้ ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับ ในความสามารถในการแสดงออกและความคิดเห็นของผู้เรียนทุกคน

3.4.2 การโค้ชและการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความคิดอย่างเป็น ระบบและสร้างสรรค์ มุ่งให้ผู้เรียนได้แสดงออก แสดงความคิดเห็น มีปฏิสัมพันธ์ ตอบโต้ ใช้ความสามารถของตนเองและส่งเสริมการคิดในสิ่งที่แตกต่างหรือ ความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ ครูผู้สอนต้องชี้แนะในสิ่งที่ถูกต้องและเติมกำลังใจ แก่ผู้เรียน หากพบว่าผู้เรียนสับสน ไม่เข้าใจวิธีการทำงาน ครูผู้สอนต้องให้กำลังใจ ในความมุ่งมั่น แล้วค่อยชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง

3.4.3 การจัดการชั้นเรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก ได้แก่ ลักษณะของห้องเรียน วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนและบรรยากาศ ชั้นเรียนเชิงบวกในทางจิตวิทยา ประกอบไปด้วย บรรยากาศที่อบอุ่น และเป็นอิสระ บรรยากาศที่ทำนาย สร้างการยอมรับนับถือ และก่อให้เกิดบรรยากาศ แห่งความสำเร็จ

3.4.4 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานและนวัตกรรม โดยออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ท้าทายความคิดตอบสนองต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความคิดของตนเองให้มากที่สุด และครูผู้สอนชี้แนะวิธีการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและโค้ชให้ผู้เรียนให้นำความรู้ต่าง ๆ มาสังเคราะห์และนำไปใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวม และประเมินทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการประเมินอย่างหลากหลายตามสภาพจริงและให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์

3.5 ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า
ประกอบด้วย 3 แหล่งเรียนรู้ คือ

3.5.1 แหล่งเรียนรู้ชีวิตจริง ประกอบด้วย ตัวบุคคล สถานประกอบการ ศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์ปฏิบัติการส่งเสริมวิชาชีพ และห้องประกอบการ ในสถานประกอบการ

3.5.2 แหล่งเรียนรู้สังคมประกิต ประกอบด้วย กิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมในชุมชน และสังคมของผู้เรียน

3.5.3 แหล่งเรียนรู้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ประกอบด้วย ห้องปฏิบัติการ (Maker Space) และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Box)

3.5.4 แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสื่อและเทคโนโลยีและดิจิทัล
ประกอบด้วย MOOCs, E-book, Podcasts, Blog และสื่อสังคมออนไลน์

3.6 การประเมินผลการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า มีรายละเอียดดังนี้

3.6.1 การประเมินตามสภาพจริง โดยพิจารณาจากสมรรถนะและความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับเป้าหมายการเรียนรู้

3.6.2 การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างสมดุล การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้เพื่อสะท้อนคิดพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง ไม่มุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสิน โดยผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาผ่านการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย

3.6.3 การประเมินเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยกำหนดผลลัพธ์ของการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม ชี้แจงเป้าหมายของการเรียนรู้ก่อนเริ่มกระบวนการ กำหนดเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน และประเมินอย่างต่อเนื่องตลอดกระบวนการเรียนรู้

3.6.4 การประเมินการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ ผู้เรียนได้รับผลการสะท้อนคิดทั้งจากตนเอง เพื่อนร่วมชั้น และครูผู้สอนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อมุ่งพัฒนาปรับปรุงผลลัพธ์การเรียนรู้ของตนเองอย่างเป็นรูปธรรม

3.7 ปัจจัยความสำเร็จของสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า มีรายละเอียดดังนี้

3.7.1 การศึกษาความสนใจและความถนัดของผู้เรียน รวมทั้งสภาพบริบทชุมชนและสังคม

3.7.2 การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อการดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบและประสบผลสำเร็จ

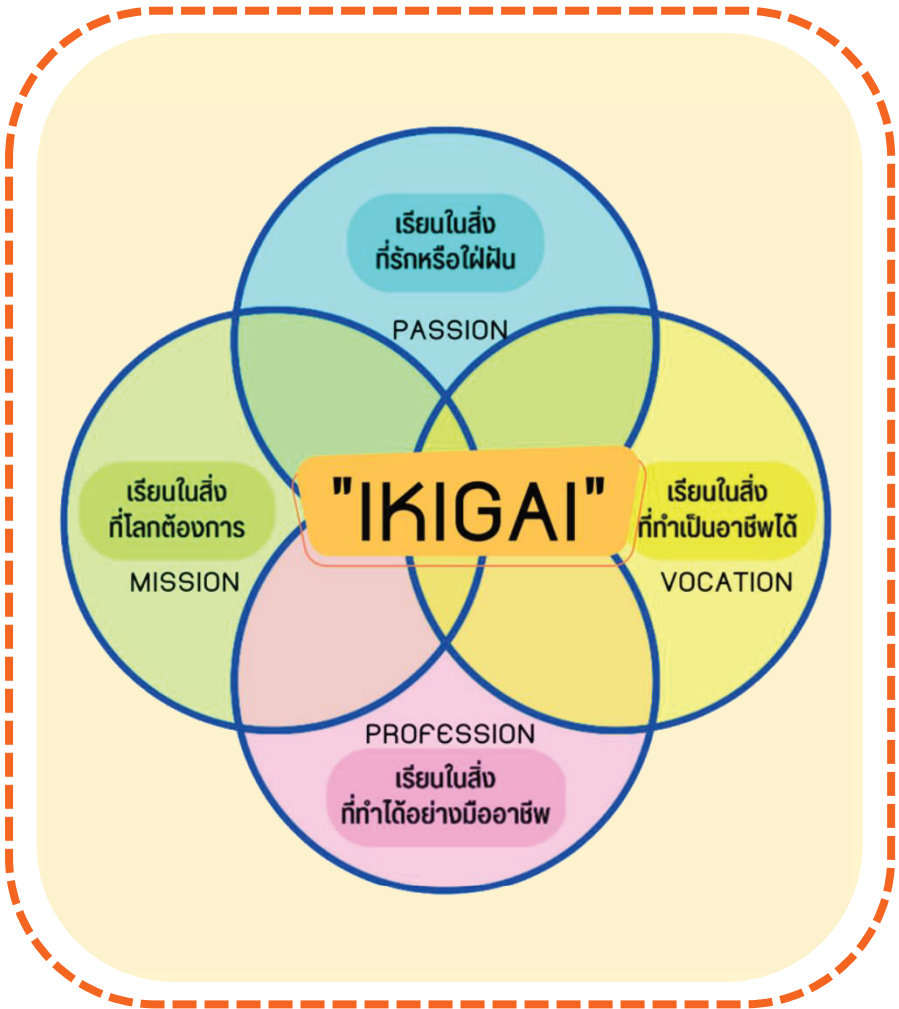
3.7.3 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีโครงสร้างที่ยืดหยุ่นตามปัจจัยสิ่งแวดล้อม อัตลักษณ์ จุดเน้นและบริบทของพื้นที่โรงเรียน เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

3.7.4 ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีอุดมการณ์ ความมุ่งมั่น และวิสัยคิดเชิงวิชาการ

3.7.5 การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อร่วมดำเนินการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน โดยมีลักษณะการทำงานเป็นทีม ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน

3.7.6 การเสริมพลังอำนาจครูและบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ โดยการพัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ให้อิสระแก่ครูผู้สอนได้คิดออกแบบและเสนอความคิดใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ มีกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นทีม รวมทั้งการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

จุดมุ่งหมายการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า

2. หลักสูตรสถานศึกษาและรายวิชา

เพื่อจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีคุณค่า

2.1 ระดับประถมศึกษา

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาและรายวิชาเพื่อจัดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายและมีคุณค่าในระดับประถมศึกษานั้น ต้องตอบสนอง ต่อหลักสูตรแกนกลางในระดับชาติได้อย่างกลมกลืนและมีความสอดคล้องกับ สภาพบริบทสิ่งแวดล้อมในชุมชน ทั้งสภาพเศรษฐกิจ อาชีพและค่านิยมในท้องถิ่น ที่สำคัญ คือ ความต้องการ ความสนใจ และเป้าหมายชีวิตของผู้เรียน ซึ่งจะเป็น การเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่าอย่างแท้จริง

หลักสูตรสถานศึกษาและรายวิชาในระดับประถมศึกษา ต้องกำหนด เนื้อหาหรือรายวิชาในแต่ละระดับให้มีความเหมาะสมกับวัยและเกิดความหมาย กับผู้เรียน คือ เนื้อหาการเรียนรู้ต้องสัมพันธ์กับบริบท สิ่งแวดล้อมในชีวิต ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ รวมทั้งมุ่งเน้นพัฒนา สมรรถนะที่สำคัญแห่งอนาคตในการดำรงชีวิตของผู้เรียน โดยการบูรณาการ เชื่อมโยงกำหนดเป็นกลุ่มวิชา ทั้งในรายวิชาพื้นฐานและวิชาเพิ่มเติมที่สามารถ พัฒนาสมรรถนะและศักยภาพของผู้เรียนตามจุดเน้นของโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียน ได้เรียนในสิ่งที่รักหรือใฝ่ฝัน (Passion) ตามความถนัดและความสนใจอย่างมี ความสุขและได้เรียนในสิ่งที่โลกต้องการ (Mission) เป็นประโยชน์ต่อโลกและ สังคม และมีความเป็นอิสระแห่งการคิดเพื่อค้นหาตนเองว่าชอบหรือสนใจ ถนัดสิ่งใด

ตัวอย่างหลักสูตรสถานศึกษาและรายวิชาเพื่อจัดการเรียนรู้อย่างมี ความหมายและมีคุณค่าของโรงเรียนปลาตาว ตามตารางที่ 1

แนวทางการจัดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายและมีคุณค่า สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. จุดมุ่งหมายการจัดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายและมีคุณค่า

การจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีคุณค่า นั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนรักในการเรียนรู้หรือสิ่งที่เรียน (Passion) โดยเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจอย่างมีความสุข เรียนในสิ่งที่โลกต้องการ (Mission) โดยเรียนในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อโลก สังคม และสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ กระบวนการคิด และวิเคราะห์ตนเองว่า สนใจอะไร ถนัดสิ่งไหน มีความสามารถด้านใดบ้าง และขอบเขตของเนื้อหาการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย และกว้างขวางที่สอดคล้องกับการเรียนในสิ่งที่ทำเป็นอาชีพได้ (Vocation) คือ การได้ทำอาชีพในสิ่งที่รักหรือใฝ่ฝันที่เป็นประโยชน์ต่อโลก และผู้เรียนต้องเรียนในสิ่งที่ทำได้อย่างมีอาชีพ (Profession) โดยผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีทักษะอย่างมีอาชีพ เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านจุดมุ่งหมายทั้ง 4 ประการนี้ จะเกิดผลลัพธ์ การเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีคุณค่าแก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง

ตารางที่ 1 ความเชื่อมโยงกลุ่มวิชาตามสาระการเรียนรู้พื้นฐาน วิชาเพิ่มเติมและ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนปลาดาวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

หลักสูตรแกนกลางฯ	ตัวอย่างหลักสูตรโรงเรียนปลาดาว
------------------	--------------------------------

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	เป็นหลักสูตรบูรณาการตามอัตลักษณ์ จุดเน้น และบริบทเชิงพื้นที่ของโรงเรียน โดยคำนึงถึง ความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น ถิ่นนา มุ่งเน้นและส่งเสริมผู้เรียนเกิดสมรรถนะ หลัก 5 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะการจัดการ ตนเอง สมรรถนะการสื่อสาร สมรรถนะการรวม พลังทำงานเป็นทีม สมรรถนะการคิดขั้นสูง และสมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
------------------------	--

โครงสร้างหลักสูตร	
-------------------	--

รายวิชาพื้นฐาน	
----------------	--

ภาษาไทย	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
คณิตศาสตร์	คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม	กลุ่มบูรณาการพัฒนาทักษะและสมรรถนะ ผู้เรียนอย่างยั่งยืน ได้แก่
ประวัติศาสตร์	1) สังคมและความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
สุขศึกษาและพลศึกษา	2) นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อชีวิตและสังคม
ศิลปะ	

หลักสูตรแกนกลางฯ	ตัวอย่างหลักสูตรโรงเรียนปลาดาว
------------------	--------------------------------

การงานอาชีพ	3) วิทยากรค้นคว้าเชิงระบบ
ภาษาต่างประเทศ	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

รายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติม	
--------------------------	--

รายวิชา/กิจกรรมที่ สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตาม ความพร้อมและจุดเน้น	กลุ่มบูรณาการพัฒนาทักษะและสมรรถนะ ผู้เรียนอย่างยั่งยืน โดยใช้โครงงานเป็นฐาน
---	--

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	
----------------------	--

กิจกรรมแนะแนว	กิจกรรมแนะแนว
กิจกรรมนักเรียน	กิจกรรมนักสร้างสรรค์ กิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี
กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์	กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน

2.2 ระดับมัธยมศึกษา

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาและรายวิชาเพื่อจัดการเรียนรู้
อย่างมีความหมายและมีคุณค่าในระดับมัศึกษานี้ จะเน้นการจัดหลักสูตร
การจัดการศึกษาเพื่ออาชีพที่สอดคล้องกับบริบทชุมชนและท้องถิ่นของผู้เรียน
เพื่อให้ผู้เรียนมีเป้าหมายทางอาชีพ เกิดทักษะและสมรรถนะทางอาชีพ
มีความพร้อมในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาตามเป้าหมายอาชีพหรือมี
ความพร้อมประกอบอาชีพตามเป้าหมายของตนเอง

หลักสูตรสถานศึกษาและรายวิชาในระดับมัธยมศึกษา ต้องกำหนด เนื้อหาหรือรายวิชาในแต่ละระดับนอกจากให้มีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน เนื้อหาหรือวิชาเรียนต้องสัมพันธ์กับความถนัด ความต้องการ และทักษะ ทางอาชีพของผู้เรียน โดยกำหนดเป็นวิชาเพิ่มเติมที่สามารถพัฒนาสมรรถนะ และศักยภาพของผู้เรียนตามจุดเน้นทางอาชีพ

ช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3) ผู้เรียนจะได้เรียน ในสิ่งที่โลกต้องการ (Mission) ที่กว้างและหลากหลายขึ้น ผ่านเนื้อหาหรือ วิชาเพิ่มเติมและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นอกเหนือจากกลุ่มรายวิชาพื้นฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ตามความสนใจและความถนัดทางอาชีพ เกิดแรงจูงใจและความเข้าใจในอาชีพ ที่สอดคล้องกับการเรียนในสิ่งที่ทำเป็นอาชีพได้ (Vocation) ซึ่งเป็นการเรียน ในสิ่งที่สามารถประกอบเป็นอาชีพที่ตอบสนองต่อเป้าหมายหรือจุดประสงค์ ของการมีชีวิต คือ การได้ประกอบอาชีพในสิ่งที่รักหรือใฝ่ฝัน และผู้เรียนได้เรียน ในสิ่งที่ทำได้อย่างมีอาชีพ (Profession) ที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีทักษะ ทางอาชีพอย่างมีอาชีพ

ช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6) เมื่อผู้เรียน ได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจอย่างมีความสุข (Passion) และเรียน ในสิ่งที่โลกต้องการจำเป็นต่อการใช้ชีวิตเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต (Mission) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นผ่านการเรียนในวิชาเพิ่มเติม จนเกิดเป้าหมาย อาชีพที่เหมาะสมตามความชอบ ความถนัดของตนเอง คือ การเรียนในสิ่งที่ทำเป็น อาชีพได้ (Vocation) ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะเน้นการเรียน ในสิ่งที่ทำได้อย่างมีอาชีพ (Profession) มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนตกผลึก องค์ความรู้ เกิดทักษะและสมรรถนะทางอาชีพอย่างเชี่ยวชาญผ่านแผนการเรียน เตรียมเข้าสู่อาชีพ รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมเสริมหลักสูตรและการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ

ตัวอย่างหลักสูตรสถานศึกษาและรายวิชาเพื่อจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย และมีคุณค่าของโรงเรียนโพธิสารพิทยากร ตามตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2 ความเชื่อมโยงกลุ่มวิชาตามสาระการเรียนรู้พื้นฐาน วิชาเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนโพธิสารพิทยากร ช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรแกนกลางฯ	ตัวอย่างหลักสูตรโรงเรียนโพธิสารพิทยากร
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	เป็นหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพและโรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้เรียนมีเป้าหมายอาชีพ มีความพร้อมสู่อาชีพ มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล และมีคุณธรรม จริยธรรม
โครงสร้างหลักสูตร	
รายวิชาพื้นฐาน	
ภาษาไทย	ภาษาไทย
คณิตศาสตร์	คณิตศาสตร์
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ประวัติศาสตร์	ประวัติศาสตร์
สุขศึกษาและพลศึกษา	สุขศึกษาและพลศึกษา
ศิลปะ	ศิลปะ
การทำงานอาชีพ	การทำงานอาชีพ

หลักสูตรแกนกลางฯ

ตัวอย่างหลักสูตรโรงเรียนโพธิสารพิทยากร

ภาษาต่างประเทศ

ภาษาต่างประเทศ

รายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติม

รายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษา
จัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและ
จุดเน้น

- 1) วิชาเลือกอาชีพแบ่งออกเป็น 8 กลุ่มวิชา
- 2) วิชาโครงการ (Project)
- 3) กิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ ค่ายเตรียมความพร้อมสู่อาชีพตามแผนการเรียน เวทีเสวนาและแนะแนวการศึกษา ศึกษาดูงาน สถาบันอุดมศึกษา

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมแนะแนว

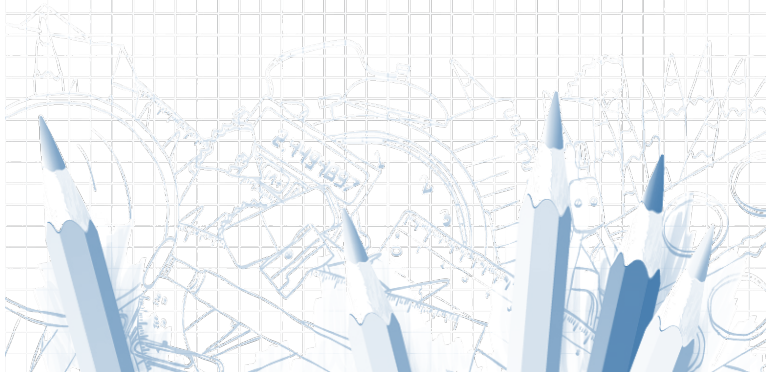
กิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมชุมนุม/ชมรม
กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี
ยุวกาชาดและผู้นำเพื่อประโยชน์

กิจกรรมเพื่อสังคมและ
สาธารณประโยชน์

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ตารางที่ 2 ความเชื่อมโยงกลุ่มวิชาตามสาระการเรียนรู้พื้นฐาน วิชาเพิ่มเติมและ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนโพธิสารพิทยากร ช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ต่อ)

1. กลุ่มวิชาการงานอาชีพ ประกอบด้วย 26 รายวิชา

รหัสวิชา	รายวิชา	ชั่วโมง/ ภาค	หน่วย กิต	รหัสวิชา	รายวิชา	ชั่วโมง/ ภาค	หน่วย กิต
ง20201	อาหารไทยสู่สากล	1	0.5	ง20218	อาหารไทย	1	0.5
ง20202	ธุรกิจขนมไทย	1	0.5	ง20221	การขายพันธุ์พืช สร้างรายได้	1	0.5
ง20203	งานอาหารและเครื่องดื่ม สร้างรายได้	1	0.5	ง20222	ธุรกิจการเพาะเห็ด	1	0.5
ง20204	ธุรกิจแปรรูปอาหาร	1	0.5	ง20223	ธุรกิจออร์แกนิก	1	0.5
ง20205	อาหารอบสร้างรายได้	1	0.5	ง20224	พืชสมุนไพรสร้าง รายได้	1	0.5
ง20206	อาหารว่าง	1	0.5	ง20227	งานไฟฟ้าเบื้องต้น	1	0.5
ง20211	งานมัตถ์ย้อม-बाटักสร้าง รายได้	1	0.5	ง20228	งานช่างพื้นฐาน	1	0.5
ง20212	งานเอกลักษณ์ไทย มาลัยและใบตอง	1	0.5	ง20231	สารนิเทศเพื่อการ ค้นคว้า	1	0.5
ง20213	D.I.Y. สร้างรายได้	1	0.5	ง20232	การค้นคว้าเพื่อทำ รายงาน	1	0.5
ง20214	งานประดิษฐ์สร้างรายได้	1	0.5	ง20236	การโฆษณาและ ส่งเสริมการขาย	1	0.5
ง20215	ผลิตภัณฑ์วัสดุจากท้องถิ่น	1	0.5	ง20237	พื้นฐานการสื่อสาร เพื่องานธุรกิจ	1	0.5
ง20216	งานเย็บด้วยมือเบื้องต้น	1	0.5	ง20238	หลักการขาย เบื้องต้น	1	0.5
ง20217	งานประดิษฐ์ของที่ระลึก	1	0.5	ง20239	หลักการตลาด เบื้องต้น	1	0.5

2. กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ประกอบด้วย 1 รายวิชา

รหัสวิชา	รายวิชา	ชั่วโมง/ ภาค	หน่วย กิต	รหัสวิชา	รายวิชา	ชั่วโมง/ ภาค	หน่วย กิต
พ20201	กีฬาเพื่อสุขภาพ	1	0.5				

3. กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วย 17 รายวิชา

รหัสวิชา	รายวิชา	ชั่วโมง/ ภาค	หน่วย กิต	รหัสวิชา	รายวิชา	ชั่วโมง/ ภาค	หน่วย กิต
ส20201	มรดกเทศก่น้อย	1	0.5	ส20209	การเคลื่อนไหวทางสังคม	1	0.5
ส20202	ก้าวทันโลก	1	0.5	ส20210	วิวัฒนาการทูตไทย	1	0.5
ส20203	ทนายความฝึกหัด	1	0.5	ส20211	ก้าวทันโลกตะวันตก	1	0.5
ส20204	กฎหมายง่ายนิดเดียว	1	0.5	ส20212	ก้าวทันโลกตะวันออก	1	0.5
ส20205	กฎหมายรอบรู้	1	0.5	ส20213	กฎหมายเด็กและเยาวชน	1	0.5
ส20206	กฎหมายไซเบอร์	1	0.5	ส20214	การเมืองเชิงชาติพันธุ์	1	0.5
ส20207	กฎหมายหลายมิติ	1	0.5	ส20215	การเมืองของเพศวิถี	1	0.5
ส20208	โลกการเมือง	1	0.5	ส20216	กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ	1	0.5

ตารางที่ 2 ความเชื่อมโยงกลุ่มวิชาตามสาระการเรียนรู้พื้นฐาน วิชาเพิ่มเติมและ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนโพธิสารพิทยากร ช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ต่อ)

4. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย 2 รายวิชา

รหัสวิชา	รายวิชา	ชั่วโมง/ ภาค	หน่วย กิต	รหัสวิชา	รายวิชา	ชั่วโมง/ ภาค	หน่วย กิต
ว20201	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	1	0.5	ว20202	การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่ออาชีพ	1	0.5

5. กลุ่มวิชาภาษาไทย ประกอบด้วย 4 รายวิชา

รหัสวิชา	รายวิชา	ชั่วโมง/ ภาค	หน่วย กิต	รหัสวิชา	รายวิชา	ชั่วโมง/ ภาค	หน่วย กิต
ท20201	การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชน	1	0.5	ท20203	ศิลปะการเล่าเรื่องเบื้องต้น	1	0.5
ท20202	วรรณกรรมไทยปริทัศน์	1	0.5	ท20204	มือถือไม่ค์ภาษาไทยออนแอร์	1	0.5

6. กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ ประกอบด้วย 6 รายวิชา

รหัสวิชา	รายวิชา	ชั่วโมง/ ภาค	หน่วย กิต	รหัสวิชา	รายวิชา	ชั่วโมง/ ภาค	หน่วย กิต
ค20207	วิศวกรรมกับการใช้เครื่องคิดเลขวิทยาศาสตร์	1	0.5	ค20210	วิศวกรรมกับการแปลงทางเรขาคณิต	1	0.5
ค20208	วิศวกรรมกับระบบเลขฐาน	1	0.5	ค20211	วิศวกรรมกับตรีโกณมิติ	1	0.5
ค20209	วิศวกรรมกับการสร้างทางเรขาคณิต	1	0.5	ค20212	วิศวกรรมกับแคลคูลัสเบื้องต้น	1	0.5

7. กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย 17 รายวิชา

รหัสวิชา	รายวิชา	ชั่วโมง/ ภาค	หน่วย กิต	รหัสวิชา	รายวิชา	ชั่วโมง/ ภาค	หน่วย กิต
อ20201	ภาษาอังกฤษสู่โลกกว้าง	1	0.5	ญ20201	ภาษาญี่ปุ่นเพื่อ ความเพลิดเพลิน	1	0.5
อ20202	นิทานแลภาพพยนตร์ ภาษาอังกฤษ	1	0.5	ก20201	ภาษาเกาหลีเพื่อ ความเพลิดเพลิน	1	0.5
อ20203	เทคนิคการออกเสียง ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร	1	0.5	ข20201	ภาษาเขมรเพื่อ ความเพลิดเพลิน	1	0.5
อ20204	ภาษาอังกฤษเมื่อธุรกิจ การบริการ	1	0.5	ป20201	ภาษาสเปนเพื่อ ความเพลิดเพลิน	1	0.5
ฝ20201	ภาษาฝรั่งเศสเพื่อความ เพลิดเพลิน	1	0.5	ย20201	ภาษาเยอรมันเพื่อ ความเพลิดเพลิน	1	0.5
ฝ20202	สนุกคิดกับวิทยาศาสตร์ สไตล์ฝรั่งเศส	1	0.5	ต20201	สนทนาภาษา ฟิลิปปินส์ใน ชีวิตประจำวัน	1	0.5
ฝ20203	สนุกคิดกับคณิตศาสตร์ สไตล์ฝรั่งเศส	1	0.5	ต20202	สนทนาภาษา เวียดนามใน ชีวิตประจำวัน	1	0.5
จ20207	ภาษาจีนเพื่อความ เพลิดเพลิน	1	0.5	ต20203	สนทนาภาษาอิตา เลียนใน ชีวิตประจำวัน	1	0.5
ช20201	ภาษารัสเซียเพื่อความ เพลิดเพลิน	1	0.5				

8. กลุ่มวิชาศิลปะ ประกอบด้วย 5 รายวิชา

รหัสวิชา	รายวิชา	ชั่วโมง/ ภาค	หน่วย กิต	รหัสวิชา	รายวิชา	ชั่วโมง/ ภาค	หน่วย กิต
ศ20209	ออกแบบเครื่องแต่งกาย	1	0.5	ศ20270	ดนตรีเพื่อสายอาชีพ	1	0.5
ศ20210	วาดเส้น 1	1	0.5	ศ20271	ดนตรีไทยสู่สากล	1	0.5
ศ20211	วาดเส้น 2	1	0.5	ศ20213	การเขียนสีน้ำมัน เบื้องต้น	1	0.5

ตารางที่ 3 ความเชื่อมโยงกลุ่มวิชาตามสาระการเรียนรู้พื้นฐาน วิชาเพิ่มเติมและ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนโพธิสารพิทยากร ช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรแกนกลางฯ	ตัวอย่างหลักสูตรโรงเรียนโพธิสารพิทยากร
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	เป็นหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพและ โรงเรียนมาตรฐานสากล ผู้เรียนมีเป้าหมาย อาชีพ มีความพร้อมสู่อาชีพ มีคุณภาพตาม มาตรฐานสากล และมีคุณธรรม จริยธรรม
โครงสร้างหลักสูตร	
รายวิชาพื้นฐาน	
ภาษาไทย	ภาษาไทย
คณิตศาสตร์	คณิตศาสตร์
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ประวัติศาสตร์	ประวัติศาสตร์
สุขศึกษาและพลศึกษา	สุขศึกษาและพลศึกษา
ศิลปะ	ศิลปะ
การทำงานอาชีพ	การทำงานอาชีพ
ภาษาต่างประเทศ	ภาษาต่างประเทศ

รายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติม

รายวิชา/กิจกรรมที่
สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตาม
ความพร้อมและจุดเน้น

- 1) รายวิชาเพิ่มเติมตามแผนการเรียนเตรียม
อาชีพ 10 แผนอาชีพ
- 2) วิชาการวิจัย (Research)
- 3) วิชาการฝึกประสบการณ์อาชีพในสถาน
ประกอบการจริง
- 4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ ศึกษาดูงาน
สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานและสถาน
ประกอบการ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมชุมนุม/ชมรม

กิจกรรมเพื่อสังคมและ
สาธารณประโยชน์

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2.3 ระดับอาชีวศึกษา

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาและรายวิชาเพื่อจัดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายและมีคุณค่าในระดับอาชีวศึกษานั้น จะเน้นการจัดหลักสูตร การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) เพื่อพัฒนา ผู้เรียนในท้องถิ่นได้เรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตและมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ตามอัจฉริยภาพของแต่ละบุคคลมีอาชีพสุจริตสามารถดำรงชีวิตอยู่ในท้องถิ่น ได้อย่างมีความสุข โดยไม่ต้องอพยพย้ายถิ่นฐานไปทำงานในเมืองใหญ่ หรือเมืองอุตสาหกรรม

หลักสูตรสถานศึกษาและรายวิชาในระดับอาชีวศึกษา ต้องกำหนด เนื้อหาหรือรายวิชาสัมพันธ์กับทักษะทางอาชีพในท้องถิ่นของผู้เรียน โดยกำหนด เป็นวิชาเพิ่มเติมที่สามารถพัฒนาสมรรถนะและศักยภาพของผู้เรียนตามจุดเน้น ทักษะทางอาชีพ ซึ่งการเรียนในระดับนี้ จะเน้นการเรียนในสิ่งที่ทำได้ อย่าง มีอาชีพ (Profession) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะและสมรรถนะทางอาชีพที่เชี่ยวชาญ

ตัวอย่างหลักสูตรสถานศึกษาและรายวิชาเพื่อจัดการเรียนรู้ อย่างมี ความหมายและมีคุณค่าของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี ตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความเชื่อมโยงกลุ่มวิชาตาม สารระการเรียนรู้พื้นฐาน วิชาเพิ่มเติมและกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี ช่วงชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย สายอาชีพ สาขาอาหารและ โภชนาการ เพื่อสะสมหน่วยกิตการเรียนรู้เตรียม อาชีวศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) กับหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรแกนกลางฯ

ตัวอย่างหลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยไร่ สามัคคี

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรมุ่งเน้นทักษะอาชีพ
สนองพระราชปณิธานสมเด็จพระเจ้า
เพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้ยั่งยืน ภายใต้หลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมี
ชุมชนท้องถิ่นร่วมพัฒนาการศึกษา

โครงสร้างหลักสูตร

รายวิชาพื้นฐาน

ภาษาไทย	ภาษาไทย
คณิตศาสตร์	คณิตศาสตร์
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ประวัติศาสตร์	ประวัติศาสตร์
สุขศึกษาและพลศึกษา	สุขศึกษาและพลศึกษา
ศิลปะ	ศิลปะ
การงานอาชีพ	การงานอาชีพ
ภาษาต่างประเทศ	ภาษาต่างประเทศ

รายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติม

รายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัด
เพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้น
วิชาเลือกเพิ่มเติมในสายอาชีพ สาขาอาหาร
และโภชนาการ เพื่อสะสมหน่วยกิต
การเรียนรู้เตรียมอาชีพศึกษา ได้แก่

หลักสูตรแกนกลางฯ

ตัวอย่างหลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยไร่ สามัคคี

วิชาการประกอบอาหาร การถนอมอาหาร
เบื้องต้น การบริการอาหารและเครื่องดื่ม
การสุขาภิบาลอาหาร อาชีวอนามัย
และความปลอดภัยในงานอาหาร

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมชุมนุม

กิจกรรมเพื่อสังคมและ
สาธารณประโยชน์

กิจกรรมอาสาพัฒนาชุมชน

จากตัวอย่างหลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนในระดับต่าง ๆ พบว่า หลักสูตรสถานศึกษาและรายวิชาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด 8 กลุ่มสาระและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเพิ่มจุดเน้นในรายวิชาและกิจกรรมเพิ่มเติม ซึ่งเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและจุดเน้นอิงตามบริบท (Context) ของโรงเรียนแต่ละแห่งที่แตกต่างกันไป

หลักสูตรและรายวิชาเพื่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย และมีคุณค่าระดับประถมศึกษาชั้นนั้น จะเป็นหลักสูตรบูรณาการ ซึ่งเป็นการบูรณาการส่วนประกอบของหลักสูตรเข้าด้วยกันทางด้านวิทยาการในสาขาวิชาต่าง ๆ รวมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม และสังคม ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ในวิชาต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมบริบทชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม และเป็นหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์เป็นฐาน โดยกำหนดผลลัพธ์

การเรียนรู้ที่ชัดเจน ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นสำคัญ บอกความคาดหวังในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่จะต้องทำให้ได้และให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมเพื่อผลักดันให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และประสบความสำเร็จได้ในลักษณะที่แตกต่างกัน

หลักสูตรและรายวิชาเพื่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย และมีคุณค่าระดับมัธยมศึกษา นั้น จะเป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเฉพาะบุคคล หรือหลักสูตรรายบุคคล ที่ต้องคำนึงถึงการศึกษาตามอัตภาพเพื่อตอบสนอง ธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการจัดการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความหลากหลายของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้กำหนดเป้าหมายและวิธีการเรียนรู้ของตนเองได้เต็มตามศักยภาพ มีช่องทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงและเลือกได้ตามความสนใจ และความถนัดเพื่อไปสู่เป้าหมายของการเรียนรู้ที่เป็นการเรียนรู้เชิงลึก รวมทั้ง จัดสิ่งแวดล้อมที่ดีและเอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นปัจจัยสนับสนุนให้ผู้เรียน มีความมุ่งมั่น อดทน และพยายามเรียนรู้

หลักสูตรและรายวิชาเพื่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย และมีคุณค่าระดับอาชีวศึกษานั้น จะเป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนได้ฝึก ประสบการณ์วิชาชีพตามบริบทท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพ เศรษฐกิจ ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความเป็นอยู่ของผู้เรียนในชุมชนแต่ละท้องถิ่น

ซึ่งลักษณะของหลักสูตรและรายวิชาในระดับประถมศึกษาจะเป็นหลักสูตร ที่บูรณาการในกลุ่มวิชาพื้นฐานและกลุ่มวิชาบูรณาการ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เชิงกว้าง (Wide learning) ส่วนหลักสูตรและรายวิชาในระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษานั้น จะเป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเฉพาะบุคคลและบูรณาการเข้ากับท้องถิ่น โดยมี แผนการเรียนและวิชาเรียนที่ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนสอดคล้องกับธรรมชาติและ ความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน โดยถือว่าผู้เรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้ ของตนเองและเป็นการเรียนรู้เชิงลึก (Deep learning) และเรียนรู้อย่างฉลาด มีภูมิปัญญาเชิงปฏิบัติบนพื้นฐานคุณธรรม (Wise learning)

3. การจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย และมีคุณค่า

3.1 ระดับประถมศึกษา

การจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีคุณค่าในระดับประถมศึกษานั้น มีลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละระดับที่เหมาะสมกับวัย และให้เกิดความหมายกับผู้เรียน คือ ผู้เรียนควรจะทำอะไรได้บ้างในชั้นเรียน หรือวัยนั้น ๆ ซึ่งสัมพันธ์กับบริบท สิ่งแวดล้อมในชีวิตของผู้เรียนให้สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ เน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงผ่านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สิ่งสำคัญคือ ผู้เรียนต้องเป็นเจ้าของการเรียนรู้ด้วย ผ่านการลงมือทำในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองตามความสนใจ ความถนัดและความเป็นอิสระเพื่อค้นหาตนเองว่าชอบหรือสนใจ ถนัดสิ่งใด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่สนใจ เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริงและ มุ่งเน้นทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม

ในระดับประถมศึกษานั้น การจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย และมีคุณค่าต้องเน้นการเรียนรู้ชีวิตในเชิงกว้าง (Life-wide Learning) ทั้งที่เป็น ความรู้ในรายวิชาและความรู้ในโลกกว้างตามบริบทสภาพแวดล้อมในชีวิต ของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่หลากหลาย เรียนในสิ่งที่รักหรือใฝ่ฝัน (Passion) ตามความถนัดและความสนใจอย่างมีความสุขและได้เรียนในสิ่งที่โลก ต้องการ (Mission) เป็นประโยชน์ต่อโลก สังคมและสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ทั้งในบริบทของพื้นที่โรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่รัก หรือใฝ่ฝันและเรียนในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ในสิ่งที่โลกต้องการแล้ว ผู้เรียนจะเกิด ทักษะ กระบวนการคิดและวิเคราะห์ตนเองว่า สนใจอะไร ถนัดสิ่งไหน มีความสามารถด้านใดบ้าง นำไปสู่การค้นพบศักยภาพแห่งตน และเน้น **ปลูกฝัง การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)** ซึ่งผู้เรียนในระดับประถมศึกษา

เป็นวัยแห่งการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เนื่องจากมีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และเป็นช่วงวัยแห่งการพัฒนาการเรียนรู้และทักษะต่าง ๆ ที่เด่นชัด เหมาะกับการเตรียมความพร้อมให้มินิสัยรักในการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานที่ดีในการศึกษาต่อในระดับสูง และการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพ มีศักยภาพในการเรียนรู้ในช่วงวัยต่อไป

3.2 ระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา

เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตในเชิงกว้าง ทั้งเรียนในสิ่งที่รักหรือใฝ่ฝัน (Passion) ตามความถนัดและความสนใจ และได้เรียนในสิ่งที่โลกต้องการ (Mission) เป็นประโยชน์ต่อโลก สังคม และสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวในระดับประถมศึกษาแล้ว การจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีคุณค่าในระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษานั้น ต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิด ความเข้าใจ และรู้จักตนเองในด้านความสามารถ ความถนัด ทั้งทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดศักยภาพตามขีดความสามารถตนเอง ให้ผู้เรียนสามารถค้นพบความถนัดทางอาชีพ เกิดสมรรถนะทางอาชีพ และมีความพร้อมในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาตามเป้าหมายอาชีพ หรือมีความพร้อมในการประกอบอาชีพตามเป้าหมายของตนเอง ซึ่งจะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ในสิ่งที่ทำเป็นอาชีพได้ (Vocation) คือ ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนไปประกอบอาชีพในสิ่งที่รักหรือใฝ่ฝัน และผู้เรียนต้องเรียนในสิ่งที่ทำได้อย่างมืออาชีพ (Profession) คือ มีทักษะอาชีพอย่างมืออาชีพ

ในระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษานั้น การจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีคุณค่าต้องเน้นการเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก (Life-deep Learning) โดยผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมเรียนรู้อย่างจริงจัง มีความตั้งใจ โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหาด้วยความเพียรพยายาม เกิดประสบการณ์เชิงลึก (Deep experiences) ที่พัฒนาไปเป็นความรู้เชิงลึก (Deep knowledge) จนสามารถเชื่อมโยงกับความรู้เชิงลึกอื่น ๆ เกิดเป็นการเรียนรู้เชิงลึก นำไปสู่ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ เน้นการเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด (Life-wise Learning) ที่มุ่งให้

ผู้เรียนรู้อย่างมีความหมาย มีเป้าหมาย และรู้จักพัฒนาวิธีการเรียนรู้จากความรู้ และความคิดของผู้อื่นเป็นความเข้าใจด้านอารมณ์และสังคม การฝึกฝนและเรียนรู้ ที่รู้อย่างลึกซึ้งซึ่งสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงอย่างสร้างสรรค์ เป็นภูมิปัญญา เชิงปฏิบัติ เกิดทักษะการใช้ชีวิตและทักษะอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และส่วนรวมในสังคมโดยมีวิธีที่ถูกต้องและทำสิ่งที่ถูกต้อง รวมทั้งส่งเสริม การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ที่ปลูกฝังทักษะและคุณลักษณะ ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต เพื่อปรับความรู้และมีทักษะให้เท่าทันเหตุการณ์อยู่เสมอ ช่วยให้ผู้เรียน สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

3.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีคุณค่า

การจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีคุณค่าประกอบไปด้วย การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้ชีวิตเชิงกว้าง การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก และการเรียนรู้อย่างฉลาด ซึ่งในแต่ละระดับช่วงชั้นจะมีจุดเน้นของการจัดกระบวนการ เรียนรู้ที่แตกต่างกันไปดังที่กล่าวไปข้างต้น โดยมีแนวทางการจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและมีคุณค่าทั้ง 4 รูปแบบของการเรียนรู้ รายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.3.1 การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

การเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้น เป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในการนำ สิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริง เตรียมผู้เรียนให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ต้องมุ่งให้ผู้เรียนเป็นผู้มุ่งอนาคต คือ มีความสามารถ ในการคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคต เห็นผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้น รวมทั้ง สามารถวางแผนและปฏิบัติตามแผนเพื่อให้ไปถึงเป้าหมายที่ต้องการ ได้ในอนาคต ต่อมาต้องให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง มีความรู้สึกต่อตัวเอง ในแง่บวก ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองว่าเป็นผู้มีศักยภาพ มีความสามารถ ในการกระทำการสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ รวมทั้งมีความรู้สึกกว่าตนเอง

มีความสำคัญหรือเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง โดยรับรู้เรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองได้อย่างถูกต้องตรงกับสภาพความจริง ตามธรรมชาติของตนเอง เช่น การรู้จักจุดเด่น จุดด้อย ความสามารถ ความต้องการ ความสนใจ อารมณ์ ความรู้สึก นิสัย และความชอบ เพื่อจะได้เข้าใจตนเอง ได้อย่างแท้จริง ประกอบกับส่งเสริมความรู้ ลักษณะนิสัย ทักษะกระบวนการ ทั้งการค้นหาและออกแบบการเรียนรู้ ให้มีความรู้และทักษะต่าง ๆ ทั้งความคิด สร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงวิพากษ์ ความเป็นผู้นำ การสื่อสารและการประสานงาน การจัดการข้อมูลสารสนเทศ การปรับตัวรวมถึงการสร้าง ลักษณะนิสัยให้ผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็นหรือใฝ่เรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียน ได้ค้นหาตนเองว่าชอบหรือสนใจ ถนัดสิ่งใด ทำให้ได้เรียนในสิ่งที่รักหรือใฝ่ฝัน (Passion) ตามความถนัดและความสนใจอย่างมีความสุขและได้เรียนในสิ่งที่โลก ต้องการ (Mission) เป็นประโยชน์ต่อโลก สังคม และสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ซึ่งจะเกิดเป็นอภินิหาร โดยมีความรู้และการจัดการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนี้

1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ในบริบทชีวิตจริงได้ โดยจัดกิจกรรมโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เลือกประเด็นปัญหา ที่สนใจ โดยอาจจะเป็นปัญหาที่อยู่รอบตัว โรงเรียนหรือชุมชนที่อาศัย ซึ่งปัญหา ที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัตินั้น เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวและอยู่ในบริบทวิถีชีวิตของผู้เรียน

2) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม การสื่อสารและ การทำงานร่วมกับผู้อื่น

3) ให้ผู้เรียนได้สัมผัสและฝึกปฏิบัติจริง (Hands-on Learning) ตามความถนัดของผู้เรียนรายบุคคล โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ โต้ตอบในการเรียนรู้ มีความกระตือรือร้น ในการเรียนรู้

4) สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความรู้ความสามารถที่สนใจ มีความถนัดหรือมีความภูมิใจจากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์และประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง

5) สนับสนุนให้ผู้เรียนมีทักษะหรือความสามารถในการวิเคราะห์ตนเอง (Self-Analysis) เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง รู้จักความต้องการของตนเอง รู้จักที่จะยอมรับตนเอง และพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพของตน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเองตลอดการทำกิจกรรม ให้ผู้เรียนทบทวนสะท้อนคิดสิ่งที่ทำและนำไปสู่การคิดพัฒนาและปรับปรุงผลงานของตนเอง รวมทั้งสะท้อนความคิดเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคในการเรียนรู้ พร้อมเสนอแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง

6) ให้ผู้เรียนฝึกใช้ความคิดสร้างสรรค์ตามความสนใจ ทักษะการแก้ปัญหา การคิดเชิงวิพากษ์ การเป็นผู้นำและผู้ตาม การสื่อสารและการทำงานกลุ่ม โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้โครงงานหรือปัญหาเป็นฐาน การวิจัยเป็นฐาน ที่เลือกประเด็นปัญหาหรือเรื่องที่ตนเองสนใจมาศึกษา ค้นคว้า เชิงลึก อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่สำรวจปัญหา ระบุปัญหา ค้นหาข้อมูล และสร้างสรรค์ผลงานเพื่อสะท้อนความคิดและเผยแพร่ผลงาน

7) ให้ผู้เรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้ที่แท้จริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง ได้เป็นผู้ปฏิบัติการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีเป้าหมาย ได้สืบเสาะ ค้นคว้า ทดลอง และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างหลากหลาย รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ที่เหมาะสม

3.3.2 การเรียนรู้ชีวิตเชิงกว้าง (Life-wide Learning)

การเรียนรู้ชีวิตเชิงกว้างนั้น เป็นการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงในบริบทที่แตกต่าง ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปรับตัวและความสามารถ

ในการถ่ายทอดความรู้มาใช้ข้ามบริบท คือ สามารถเลือกสรรความรู้และทักษะ ออกมาใช้ได้อย่างได้ผล รู้วิธีบูรณาการและวิธีประยุกต์ใช้ในสัดส่วนที่เหมาะสม ทั้งที่เป็นความรู้ในรายวิชาและความรู้ในโลกกว้างตามบริบทสภาพแวดล้อมในชีวิตของผู้เรียน เกิดความเข้าใจแบบสหวิทยาการ ซึ่งต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และเกิดมุมมองที่หลากหลาย เรียนในสิ่งที่รักหรือใฝ่ฝัน (Passion) ตามความถนัด และความสนใจอย่างมีความสุขและได้เรียนในสิ่งที่โลกต้องการ (Mission) เป็นประโยชน์ต่อโลก สังคม และสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว โดยมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ชีวิตเชิงกว้าง ดังนี้

1) ใช้คำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นความคิดของผู้เรียนก่อนเริ่มบทเรียน จากนั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมและความรู้ใหม่ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ใช้สมองเป็นฐาน

2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา ประยุกต์ใช้สิ่งที่มีให้สามารถใช้งานได้ ในบริบทที่แตกต่าง เช่น รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ หรือกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์

3) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดมุมมองที่หลากหลายผ่านการอภิปรายร่วมกัน เช่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมห้อง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับโรงเรียนอื่น การทำกิจกรรมกับชุมชน หรือกิจกรรมอาสา

4) จัดกิจกรรมเปิดบ้านเพื่อเป็นพื้นที่ให้ผู้เรียนได้เผยแพร่ผลงานของตนเอง โดยให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้าเยี่ยมชมผลงานของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานและเปิดโอกาสให้ผู้ชมได้สอบถามรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับผลงานของผู้เรียน

5) ให้ผู้เรียนถอดบทเรียนเพื่อประมวลความรู้ของตนเอง ทำให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้และความเข้าใจในวิชาต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน

6) จัดกิจกรรมนำผู้เรียนออกไปหาประสบการณ์การเรียนรู้ นอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เช่น เรียนรู้จากแหล่งชุมชน

7) จัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนให้แสดงออกถึง ความสามารถหรือศักยภาพด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ทั้งด้านวิชาการและที่ไม่ใช่ วิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ ความเข้าใจ และทักษะความสามารถต่าง ๆ มาบูรณาการในการนำสู่การปฏิบัติในชีวิตจริง

3.3.3 การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก (Life-deep Learning)

การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึกนั้น เป็นการสร้างความเข้าใจสาขาวิชา และแนวคิดในสิ่งที่เรียนอย่างลึกซึ้งจนเกิดความเชี่ยวชาญและสามารถนำความรู้ ไปปรับประยุกต์ใช้ได้อย่างมีพลวัต ส่งเสริมความเชี่ยวชาญ ความอิสระ และการมี จุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ โดยผู้เรียนต้องมีเป้าหมายของตนเองตามความใฝ่ฝัน หรือแรงบันดาลใจ (Passion) ที่ไปสอดคล้องกับการเรียนในสิ่งที่โลกต้องการ (Mission) เป็นประโยชน์ต่อโลก สิ่งแวดล้อมและเพื่อนมนุษย์ และสามารถนำสิ่งที่ เรียนไปประกอบเป็นอาชีพในอนาคตได้ (Vocation) ทั้งนี้ ผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติ กิจกรรมเรียนรู้อย่างจริงจัง ตั้งใจ โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา ด้วยความพยายามจนเกิดเป็นความเชี่ยวชาญลุ่มลึกในเนื้อหานั้น (Profession) และเป็นความเชี่ยวชาญที่ปรับเปลี่ยนได้ คือ นำความเชี่ยวชาญในความรู้ มาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมตามบริบท ซึ่งมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก ดังนี้

1) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัดและความต้องการของผู้เรียนที่มุ่งถึงทักษะทางอาชีพ โดยจัดการเรียนรู้ แบบการศึกษาเพื่ออาชีพที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เชิงลึก เข้าใจในสาขาวิชาชีพตามความสนใจและความถนัด

ของผู้เรียน รวมทั้ง จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่ออาชีพ โดยให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ ตามแผนการเรียนและตามความความสนใจ

2) ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ โดยให้ ผู้เรียนเข้าไปเรียนรู้ในสถานประกอบการจริงเพื่อพัฒนากระบวนการคิดเชื่อมโยง ตามสถานการณ์จริง จัดกิจกรรมฝึกความเป็นผู้ประกอบการ ให้ผู้เรียนศึกษา บริบท วางแผน สืบค้นข้อมูล รวบรวมข้อมูล พัฒนาผลิตภัณฑ์ นำเสนอ วิพากษ์ เพื่อปรับปรุง และนำเสนอผลิตภัณฑ์จริงเพื่อต่อยอดสู่การจำหน่ายผ่านตลาดนัด โรงเรียนหรือตลาดนัดวิชาการที่ให้ผู้เรียนได้นำเสนอผลงานของตนเอง พร้อมกับ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้กระบวนการทำงานของเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ

3) สร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการและชุมชน ในการออกแบบหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน โดยจัดกิจกรรม ให้สถานประกอบการเข้ามาฝึกอบรมให้กับผู้เรียนผ่านสถานการณ์จำลอง ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเผชิญสถานการณ์จริงของการทำงาน สวมบทบาท เป็นตำแหน่งงานต่าง ๆ และฝึกการใช้ทักษะการแก้ปัญหา โดยบูรณาการความรู้ จากในห้องเรียน หรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ความเชี่ยวชาญ จากปราชญ์ชุมชน ครูอาสาที่มีความรู้เฉพาะทาง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย เกิดมุมมองแนวความคิดการแก้ปัญหาใหม่ ๆ

4) ฝึกให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ ลงมือปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน และเป็นระบบอย่างมีหลักการและต่อเนื่อง โดยจัดกิจกรรมใช้โครงงาน หรือ ปัญหาเป็นฐาน และการวิจัยเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

5) จัดพื้นที่ทำกิจกรรมแก่ผู้เรียนที่สามารถเลือกทำกิจกรรม ได้ตามความสนใจของตนเอง และตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ในการสร้างสรรค์ ผลงานด้วยตนเอง เช่น พื้นที่นักสร้างสรรค์ (Maker Space)

3.3.4 การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด (Life-wise Learning)

การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาดนั้น ส่งเสริมค่านิยม คุณธรรมและอุปนิสัยที่พึงประสงค์ เป็นการพัฒนาความรู้สึกรู้สึกและความเข้าใจด้านอารมณ์และสังคม ผึกฝนและเรียนรู้ที่รู้อย่างลึกซึ้งซึ่งจนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงอย่างสร้างสรรค์ คือ มีภูมิปัญญาในการปฏิบัติ เกิดทักษะการใช้ชีวิต และทักษะอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวมในสังคม มีความกล้าหาญเชิงจริยธรรม มีวิธีที่ถูกต้องและทำสิ่งที่ถูกต้อง เกิดการเข้าถึงความรู้สึกรู้สึกทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นการเรียนในสิ่งที่โลกต้องการ (Mission) ที่คำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อมรอบตัว ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์สำคัญของท้องถิ่น โดยมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด ดังนี้

1) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกความฉลาดทางอารมณ์และสังคมผ่านกระบวนการบริหารจัดการที่ครูจัดให้ผู้เรียน เช่น การให้จัดเวรทำความสะอาดห้องเรียน ฝึกให้ผู้เรียนรับผิดชอบในหน้าที่ และปฏิบัติตนในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม

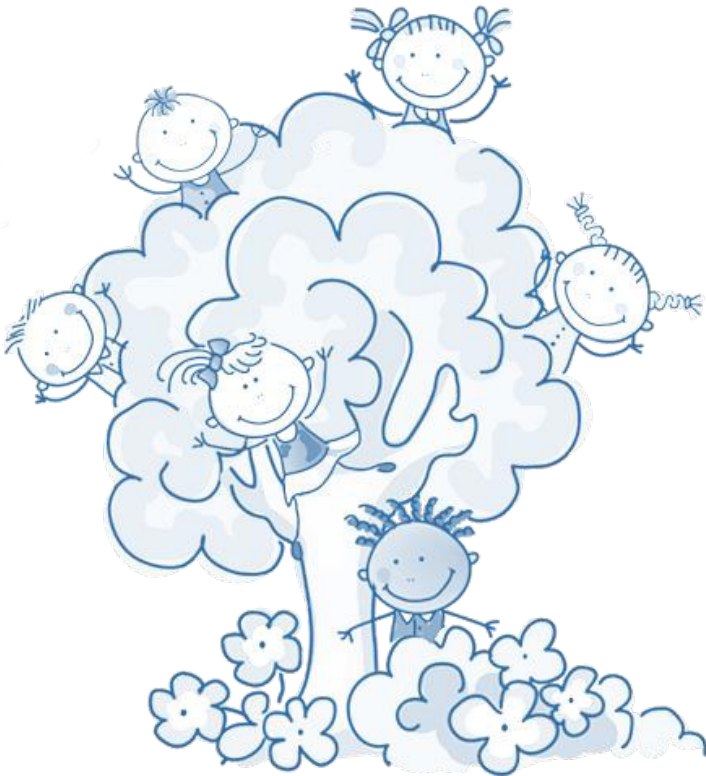
2) จัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ความซื่อสัตย์ โดยเชิญวิทยากรที่เป็นพระสงฆ์หรือบุคคลต้นแบบด้านคุณธรรมเข้ามาอบรมและจัดกิจกรรมแก่ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมลักษณะนิสัย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเรียนรู้การปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3) จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของทรัพยากรท้องถิ่น โดยร่วมกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นและชุมชนผ่านโครงการที่ใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อศึกษาและทำกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเก็บขยะ การร่วมรณรงค์ และการเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น

4) จัดกิจกรรมเปิดบ้านให้ผู้เรียนได้นำเสนอและแบ่งปันความรู้ เผยแพร่และสร้างความตระหนัก เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม และชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่

5) จัดกิจกรรมโครงการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดต่อยอด โดยนำความรู้จากสิ่งที่เรียนในห้องเรียนไปพัฒนาเป็นนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ของชุมชนและสังคมที่ผู้เรียนอาศัยอยู่

6) จัดกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปลงสู่การปฏิบัติในชุมชนของตนเองลักษณะของจิตอาสา เช่น โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โครงการรักษามรดกภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่าทั้ง 4 รูปแบบ นั้น จะเห็นว่าเป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและปฏิบัติจริง (Active & Hands-on Learning) โดยสรุปได้ดังนี้

1) การเรียนรู้ตลอดชีวิต

มีหลักการ คือ ส่งเสริมความรู้และนิสัยที่พัฒนาผู้เรียนเป็นผู้มุ่งอนาคต สร้างการเห็นคุณค่าและรู้จักตนเอง ปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยใฝ่เรียนรู้ ส่งเสริมทักษะกระบวนการและการออกแบบการเรียนรู้ ให้มีกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยมีลักษณะการจัดการเรียนรู้ คือ เนื้อหาการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัย ความถนัด และความสนใจที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในบริบทชีวิตจริงได้ เพื่อเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้สัมผัสและลงมือปฏิบัติจริงตามความถนัดของผู้เรียนรายบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง ตลอดจนการทํากิจกรรม ส่งเสริมความถนัดและพัฒนาความสามารถตามศักยภาพรายบุคคล เน้นกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดเชิงสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา คิดเชิงวิพากษ์ ทำให้ผู้เรียนเกิดเป็นอภิปัญญา

2) การเรียนรู้ชีวิตเชิงกว้าง

มีหลักการ คือ ส่งเสริมการปรับตัวและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ข้ามบริบทที่นำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงในบริบทที่แตกต่าง ส่งเสริมมุมมองที่หลากหลาย โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่หลากหลายตามความสนใจและความถนัด เรียนรู้ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อโลก สังคมและสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ซึ่งเกิดเป็นความเข้าใจแบบสหวิทยาการ โดยมีลักษณะการจัดการเรียนรู้ คือ เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เกิดประสบการณ์ตรงและเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เน้นกิจกรรมการนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาที่ได้แสดงออกถึงศักยภาพแห่งตน ฝึกให้ผู้เรียนถอดบทเรียนเพื่อประมวลความรู้ตนเองจากการเรียนรู้และสามารถบูรณาการความรู้สาขาวิชาต่าง ๆ

3) การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก

มีหลักการ คือ ส่งเสริมความเข้าใจสาขาวิชาและแนวคิดเชิงลึกผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนอย่างลึกซึ้งจนเกิดความเชี่ยวชาญ และมีความเชี่ยวชาญที่ปรับเปลี่ยนได้ที่สามารถนำความรู้ไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งต้องส่งเสริมความเชี่ยวชาญ ความอิสระ และการมีจุดมุ่งหมาย ให้ผู้เรียนเกิดความคิดขั้นสูงและมีทักษะทางอาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพ โดยมีลักษณะการจัดการเรียนรู้ คือ การศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ผ่านการเรียนรู้จากการแก้ปัญหา ใช้กระบวนการโครงการ และการวิจัยเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและสถานที่จริง โดยเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีประสบการณ์และสถานประกอบการ จัดพื้นที่ทำกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ผลงานตามความสนใจ

4) การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด

มีหลักการ คือ ส่งเสริมค่านิยม คุณธรรมและอุปนิสัยให้นำความรู้ไปใช้ได้จริงอย่างสร้างสรรค์บนพื้นฐานคุณธรรม มีภูมิปัญญาเชิงปฏิบัติที่ส่งเสริมทักษะการใช้ชีวิตและทักษะอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมส่วนรวม เกิดการเข้าถึงความรู้ลึกทางประวัติศาสตร์ โดยมีลักษณะการจัดการเรียนรู้ คือ พัฒนาความรู้สึกและความเข้าใจด้านอารมณ์และสังคม ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม การเห็นคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่น เน้นสร้างสรรค์ผลงานเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันที่ตอบโจทย์การพัฒนาชุมชนและสังคม ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นภูมิปัญญาเชิงปฏิบัติเพื่อใช้แก้ปัญหาต่อสังคมส่วนรวม นำความรู้ไปใช้อย่างถูกต้องและถูกวิธีบนพื้นฐานคุณธรรม

จากแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่าทั้ง 4 รูปแบบนั้น ครูผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่าแก่ผู้เรียนที่แท้จริง

4. สมรรถนะครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายและมีคุณค่า

ประกอบด้วย 4 สมรรถนะ คือ

4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ครูต้องมีสมรรถนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน โดยต้องสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียนและสร้างการมีปฏิสัมพันธ์การโต้ตอบกับผู้เรียน ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่ดี จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดความท้าทาย เช่น ใช้เทคนิคและรูปแบบการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน (Student-led review sessions) การเรียนรู้แบบกระบวนการวิจัย (Mini-research proposals or project) การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย นอกจากนี้ ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออกและความคิดเห็นของผู้เรียนทุกคน

4.2 การโค้ชและการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความคิดอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ ครูผู้สอนต้องเป็นโค้ชเพื่อชี้แนะและใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความคิดเพื่อฝึกผู้เรียนให้ได้สมรรถนะตามเป้าหมายแล้ว โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้แสดงออกแสดงความคิดเห็น มีปฏิสัมพันธ์ตอบโต้ ใช้ความสามารถของตนเองและส่งเสริมการคิดในสิ่งที่แตกต่างหรือความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ ครูผู้สอนต้องชี้แนะในสิ่งที่ถูกต้องและเติมกำลังใจแก่ผู้เรียนเพราะกำลังใจเป็นสิ่งสำคัญ ในช่วงการเปลี่ยนถ่ายการเรียนรู้จากรูปแบบหนึ่งไปยังอีกรูปแบบหนึ่ง หากพบว่าผู้เรียน

สับสน ไม่เข้าใจวิธีการทำงานหรือทำกิจกรรมไม่ถูกต้อง ครูผู้สอนต้องให้กำลังใจ ในความมุ่งมั่น แล้วค่อยชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง อาจใช้เทคนิคการทำให้ดู เป็นตัวอย่าง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลองปฏิบัติซ้ำเพื่อค้นพบวิธีการของตนเอง

4.3 การจัดการชั้นเรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวก
โดยครูต้องจัดบรรยากาศชั้นเรียนเชิงบวกในทางกายภาพ ได้แก่ ลักษณะ ของห้องเรียน วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนและบรรยากาศชั้นเรียนเชิงบวก ในทางจิตวิทยา ประกอบไปด้วย บรรยากาศที่อบอุ่น และเป็นอิสระ บรรยากาศ ที่ท้าทาย สร้างการยอมรับนับถือและบรรยากาศแห่งความสำเร็จ ทั้งหมดล้วนเป็น ปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความหมาย และมีคุณค่าแก่ผู้เรียน

4.4 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงาน และนวัตกรรม โดยครูผู้สอนส่งเสริมความสามารถในการบูรณาการคิดค้น นวัตกรรมของผู้เรียน พัฒนาทักษะการออกแบบนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ โดยออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ท้าทายความคิด ตอบสนองต่อความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนเกิดความรู้สึกล้มเหลวและเป็นสิ่ง ที่อยากเรียนรู้ จะทำให้ใช้ความคิดของตนเองอย่างเต็มความสามารถ ทั้งนี้ ต้องเปิด โอกาสให้ผู้เรียนใช้ความคิดของตนเองให้มากที่สุด โดยครูผู้สอนไม่ชี้นำความคิด ไปตัดสินความคิดของผู้เรียน แต่จะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนหาเหตุผลมาสนับสนุน ความคิดของตนเอง ครูผู้สอนชี้แนะวิธีการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ ที่หลากหลายและโค้ชให้ผู้เรียนให้นำความรู้ต่าง ๆ มาสังเคราะห์และนำไปใช้ ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นนวัตกรรมสู่สังคม เกิดคุณลักษณะจิตอาสา แบ่งปันนวัตกรรมกับบุคคลอื่น สุดท้าย ครูผู้สอน ต้องประเมินทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการ ประเมินอย่างหลากหลายตามสภาพจริงและให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปต่อยอดทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมของตนเอง

5. ทรัพยากรการจัดการเรียนรู้ อย่างมีความหมายและมีคุณค่า

ประกอบด้วย 4 แหล่งเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

5.1 แหล่งเรียนรู้ชีวิตจริง ประกอบด้วย ตัวบุคคล สถานประกอบการ ศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์ปฏิบัติการส่งเสริมวิชาชีพ และห้องประกอบการ ในสถานประกอบการ

5.2 แหล่งเรียนรู้สังคมประกิต ประกอบด้วย กิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียน ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมในชุมชน และสังคมของผู้เรียน

5.3 แหล่งเรียนรู้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ประกอบด้วย ห้องปฏิบัติการ (Maker Space) และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Box)

5.4 แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบด้วย MOOCs, E-book, Podcasts, Blog และสื่อสังคมออนไลน์

6. การประเมินผลการเรียนรู้ อย่างมีความหมายและมีคุณค่า

มีรายละเอียดดังนี้

6.1 การประเมินตามสภาพจริง คือ การประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากสมรรถนะและความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับเป้าหมายการเรียนรู้

6.2 การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างสมดุล คือ การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้เพื่อสะท้อนคิดพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง ไม่มุ่งเน้นการประเมินเพื่อตัดสิน โดยผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาผ่านการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งทักษะวิชาการและสมรรถนะที่สมดุล

6.3 การประเมินเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ คือ การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้โดยกำหนดผลลัพธ์ของการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม ชี้แจงเป้าหมายของการเรียนรู้ก่อนเริ่มกระบวนการ กำหนดเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน และประเมินอย่างต่อเนื่องตลอดกระบวนการเรียนรู้

6.4 การประเมินการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ คือ การประเมินการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับผลการสะท้อนคิดทั้งจากตนเอง เพื่อนร่วมชั้น และครูผู้สอนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อมุ่งพัฒนาปรับปรุงผลลัพธ์การเรียนรู้ของตนเอง อย่างเป็นรูปธรรม

7. ปัจจัยความสำเร็จของสถานศึกษา ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย และมีคุณค่า

มีรายละเอียดดังนี้

7.1 การศึกษาความสนใจและความถนัดของผู้เรียน รวมทั้งสภาพบริบทชุมชนและสังคม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานไปกำหนดเป็นเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เลือกเนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในทิศทางที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของโรงเรียน

7.2 การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อการดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบและประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้ โรงเรียนจะต้องคำนึงถึงสภาพบริบทของโรงเรียน ชุมชนและทรัพยากรที่โรงเรียนมี เพื่อกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียน เช่น การกำหนดนโยบายที่ให้โอกาสการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันตามขีดความสามารถแห่งตนสู่ศตวรรษที่ 21 หรือนโยบายเน้นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีพ

7.3 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยเริ่มทำความเข้าใจบริบทและสังคมอย่างถ่องแท้ เก็บข้อมูลเชิงลึกจากกลุ่มผู้ปกครองว่ามีกรอบอาชีพในลักษณะใด รายได้ต่อครัวเรือน รวมทั้งความคาดหวังที่มีต่อบุตรหลาน มีโครงสร้างที่ยืดหยุ่นตามปัจจัยสิ่งแวดล้อม อัตลักษณ์ จุดเน้น และบริบทของพื้นที่โรงเรียน โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เน้นเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริงและครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย เช่น การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียม

สู่อาชีพและปรับปรุงเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมสู่อาชีพระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนรายปีการศึกษา

7.4 ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีอุดมการณ์ ความมุ่งมั่น และวิสัยทัศน์เชิงวิชาการ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะมอบหมายงานให้แก่ครู เพื่อร่วมรับผิดชอบในโครงการและการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา โดยครูจะมีหน้าที่ในการสร้างทีม คัดงาน และเสนองานแก่ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาโครงการให้แก่ครู ทำให้ครูรู้สึกเป็นเจ้าของนโยบาย และเป็นเจ้าของกิจกรรม ส่งผลให้ครูมีความเข้าใจในงาน และเต็มใจที่จะดำเนินงานตามแผนที่ตนเองเป็นผู้คิดและพัฒนาขึ้น ส่งผลให้ทุกกิจกรรมในสถานศึกษามีผู้รับผิดชอบที่เป็นตัวครูเอง ครูเรียนรู้การเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ทำให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม และเป็นไปตามหลักของการบริหารแบบกระจายอำนาจ

7.5 การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ต้องใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อร่วมดำเนินการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยจัดให้มีโครงการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา โดยการศึกษาข้อมูลสารสนเทศ จากผลการนิเทศติดตามประเมินการจัดการศึกษาตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน จัดประชุมและระดมความคิดเห็นจากบุคลากรในโรงเรียนเพื่อวางแผนร่วมกันในการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ที่มีคุณค่าและความหมายแก่ผู้เรียน พัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยมีลักษณะการทำงานเป็นทีม (Teamwork) ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน รวมทั้งการสนับสนุนจากมูลนิธิและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เช่น งบประมาณ เครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน

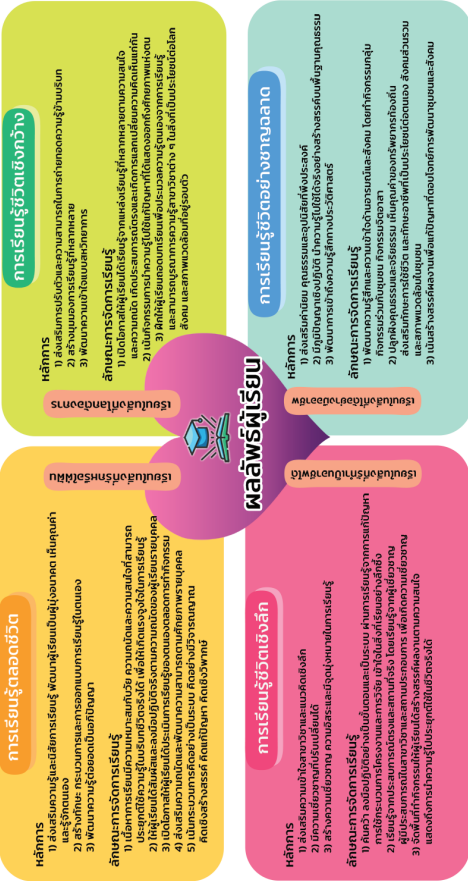
การเรียนรู้เรื่องอย่างมีความหมายและมีคุณค่า

หลักสูตรสถานศึกษา: สอดคล้องกับหลักสุทธธการกลางระดับชาติและเพื่อบูชาเป็นใบตราขอเรียนและกิจกรรที่เพิ่มเติม ซึ่งเป็นไปกตามจุดหมายและบริบทสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

1. ระดับประถมศึกษา เป็นหลักสูตรบูรณาการ โดยตรงตามบริบทการศึกษาระดับต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ที่หลากหลายให้ผู้เรียน
2. ระดับมัธยมศึกษา เป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนมีความรอบรู้ ด้านการเขียนและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง
3. ระดับอาชีวศึกษา เป็นหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับประถมศึกษา: เน้นการเรียนรู้เชิงกว้าง ทั้งความรู้ในรายวิชาและความรู้โลกกว้างตามบริบทสภาพแวดล้อมในชีวิต และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะและนิสัยรักในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่ดีในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป

การจัดการเรียนรู้

ระดับมัธยมศึกษา: เน้นการเรียนรู้เชิงลึก โดยเน้นการเรียนรู้เชิงลึกทั้งในรายวิชาและความรู้โลกกว้างตามบริบทสภาพแวดล้อมในชีวิต และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะและนิสัยรักในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่ดีในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป

- 1) วัตถุประสงค์ (Objectives)
- 2) วัตถุประสงค์ (Objectives)
- 3) วัตถุประสงค์ (Objectives)
- 4) วัตถุประสงค์ (Objectives)

- 1) วัตถุประสงค์ (Objectives)
- 2) วัตถุประสงค์ (Objectives)

แนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องอย่างมีความหมายและมีคุณค่า

8. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชีวิตที่มีคุณค่าที่สอดคล้อง กับกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

ตารางที่ 5 ผลลัพธ์การเรียนรู้ชีวิตที่มีคุณค่าที่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ฉบับสมบูรณ์

กระบวนการเรียนรู้ อย่างมีความหมาย (4 Forms of Life Learning)	การเรียนรู้ ตลอดชีวิต		การเรียนรู้ ชีวิตเชิงกว้าง		การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก				การเรียนรู้ชีวิต อย่างฉลาด			
	การเรียนรู้ ตลอดชีวิต	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงกว้าง	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงกว้าง	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงกว้าง	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	
ผลลัพธ์การเรียนรู้ชีวิต ที่มีคุณค่า (kigai)	การเรียนรู้ ตลอดชีวิต	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงกว้าง	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงกว้าง	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงกว้าง	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก
	การเรียนรู้ ตลอดชีวิต	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงกว้าง	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงกว้าง	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงกว้าง	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ ชีวิตเชิงลึก
(1) การเรียนในสิ่งที่รักหรือใฝ่ฝัน (Passion)												
1. ผู้เรียนได้ฝึกทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพต่าง ๆ ในอนาคตตามที่ตนเองสนใจ												
2. ผู้เรียนได้สร้างสรรคผลงานตามความสนใจและความถนัดเฉพาะด้านของตนเอง												

กระบวนกรการเรียนรู้ อย่างมีความหมาย (4 Forms of Life Learning) ผลลัพธ์การเรียนรู้ชีวิต ที่มีคุณค่า (Ikigai)	การเรียนรู้ตลอดชีวิต			การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก			การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด		
	การเรียนรู้ชีวิต	ชีวิตเชิงกว้าง	การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด	การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด	การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด	การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด
3. ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจอย่างมีความสุข 4. ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองเห็นความสำคัญ โดยทุกกิจกรรมการเรียนรู้มาจาก การสำรวจความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	การเรียนรู้ชีวิต	ชีวิตเชิงกว้าง	การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด	การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด	การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด	การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด
	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
(2) การเรียนในสิ่งที่โลกต้องการ (Mission) 1. ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะอาชีพที่ตอบเจตย์ การพัฒนาของชุมชนและสามารถประกอบ เป็นอาชีพในอนาคตได้ 2. ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่อยู่รอบตัว ในบริบทของพื้นที่โรงเรียนรวมทั้งกับโลก ประกอบด้วย ประเด็นสังคมและความเป็น	การเรียนรู้ตลอดชีวิต	ชีวิตเชิงกว้าง	การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด	การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด	การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด	การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก	การเรียนรู้ชีวิตอย่างฉลาด
	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

กระบวนการเรียนรู้ อย่างมีความหมาย (4 Forms of Life Learning)	การรู้ชีวิต		การรู้กว้าง		การรู้เชิงลึก		การรู้ชีวิตเชิงลึก		การรู้ชีวิตอย่างฉลาด	
	ตลอดชีวิต	เชิงลึก	ตลอดชีวิต	เชิงลึก	ตลอดชีวิต	เชิงลึก	ตลอดชีวิต	เชิงลึก	ตลอดชีวิต	เชิงลึก
ผลลัพธ์การเรียนรู้ชีวิต ที่มีคุณค่า (Ikigai)	การเรียนรู้ตลอดชีวิต	การเรียนรู้เชิงลึก	การเรียนรู้ตลอดชีวิต	การเรียนรู้เชิงลึก	การเรียนรู้ตลอดชีวิต	การเรียนรู้เชิงลึก	การเรียนรู้ตลอดชีวิต	การเรียนรู้เชิงลึก	การเรียนรู้ตลอดชีวิต	การเรียนรู้เชิงลึก
	การเรียนรู้ตลอดชีวิต	การเรียนรู้เชิงลึก	การเรียนรู้ตลอดชีวิต	การเรียนรู้เชิงลึก	การเรียนรู้ตลอดชีวิต	การเรียนรู้เชิงลึก	การเรียนรู้ตลอดชีวิต	การเรียนรู้เชิงลึก	การเรียนรู้ตลอดชีวิต	การเรียนรู้เชิงลึก
มนุษย์ที่สมบูรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อชีวิตและสังคม และวิทยาการด้านตัว เชิงระบบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่จำเป็นต่อโลก อนาคตซึ่งสอดคล้องกับบริบทชุมชนและ บริบทสังคมของผู้เรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
(3) การเรียนรู้ในสิ่งที่ทำเป็นอาชีพได้ (Vocation)										
1. ผู้เรียนสามารถถอดถอดสิ่งที่ได้เรียนไปใช้ การประกอบอาชีพ ช่วยให้ผู้ใช้เรียนสามารถ สร้างรายได้และเลี้ยงชีพตนเองในอนาคต	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

กระบวนการเรียนรู้ อย่างมีความหมาย (4 Forms of Life Learning)	การเรียนรู้ชีวิต		การเรียนรู้ชีวิตเชิงลึก		การเรียนรู้ ชีวิตเชิงกว้าง		การเรียนรู้ ตลอดชีวิต	
	อย่างฉลาด							
ผลลัพธ์การเรียนรู้ชีวิต ที่มีคุณค่า (kigai)	รู้อย่างรอบคอบเกี่ยวกับตนเอง		รู้ตนเองอย่างลึกซึ้ง	✓	มองเห็นตนเองในบริบทที่กว้าง	✓	เรียนรู้จากประสบการณ์	✓
	รู้คุณค่าของตนเอง		รู้คุณค่าของตนเอง	✓	เห็นคุณค่าของตนเองในบริบทที่กว้าง	✓	เรียนรู้จากประสบการณ์	✓
	รู้คุณค่าของผู้อื่น		รู้คุณค่าของผู้อื่น	✓	เห็นคุณค่าของผู้อื่นในบริบทที่กว้าง	✓	เรียนรู้จากประสบการณ์	✓
	รู้คุณค่าของสังคม		รู้คุณค่าของสังคม	✓	เห็นคุณค่าของสังคมในบริบทที่กว้าง	✓	เรียนรู้จากประสบการณ์	✓
	รู้คุณค่าของธรรมชาติ		รู้คุณค่าของธรรมชาติ	✓	เห็นคุณค่าของธรรมชาติในบริบทที่กว้าง	✓	เรียนรู้จากประสบการณ์	✓
	รู้คุณค่าของวัฒนธรรม		รู้คุณค่าของวัฒนธรรม	✓	เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมในบริบทที่กว้าง	✓	เรียนรู้จากประสบการณ์	✓
	รู้คุณค่าของวิถีชีวิต		รู้คุณค่าของวิถีชีวิต	✓	เห็นคุณค่าของวิถีชีวิตในบริบทที่กว้าง	✓	เรียนรู้จากประสบการณ์	✓
	รู้คุณค่าของชีวิต		รู้คุณค่าของชีวิต	✓	เห็นคุณค่าของชีวิตในบริบทที่กว้าง	✓	เรียนรู้จากประสบการณ์	✓
3. ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเชี่ยวชาญ ในเรื่องที่เรียน ผ่านการได้ฝึกคิด วางแผน ออกแบบ ลงมือทดลองปฏิบัติ แล้วนำผล ที่ได้มาอภิปราย เกิดเป็นการเรียนรู้ที่แท้จริง								
4. ผู้เรียนมีสมรรถนะการคิดขั้นสูง ประกอบด้วย การคิดสร้างสรรค์และ นวัตกรรม และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดแก้ปัญหา ซึ่งจะช่วยฝึกฝน ให้ผู้เรียนรู้จักการวางแผนการทำงาน รู้จักการทำงานอย่างมีระบบ และลงมือ ปฏิบัติจริง								

บรรณานุกรม

- กฤตย์ชัชพัช สารนอก และณมน จีรังสุวรรณ. (2562). การออกแบบรูปแบบ การเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ออฟ ติง ร่วมกับการเรียนรู้ จากคลาวด์ คอมพิวติ้ง เพื่อเสริมการเรียนรู้อย่างมีความหมาย สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 12(1), 92-102.
- กุลิสรา จิตรขญาณิช. (2562). การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (ม.ป.ป.). จัดการเรียนรู้อย่างไรให้มีความหมายกับผู้เรียน. ค้นจาก <https://lsed.tu.ac.th/published-message-content-03>
- จอมพล มงคลวานิช (2555). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการ ศึกษา. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จารุณี แก้วเอียน. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์
- เจษฎา นกน้อย. (2552). นานาพรรณชนะการจัดการความรู้และการสร้าง องค์การแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ชัยชาญ แก้วชิงดวง. (2565). แนวทางการบริหารการจัดการศึกษาเรียน ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) จังหวัดเพชรบุรี. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา, 12(4). 712-723.

- ฉัตรดา เวชญาลักษณ์. (2565). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนภัทร จันท์เจริญ และทัศนีย์ ชาติไทย. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดเอเอแอลซี เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความหมายและการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารสุทธิปริทัศน์, 30(96), 27-40.
- ธუნนท์ บาลโพธิ์. (2562). การเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แก่นักเรียนระดับประถมศึกษา ด้วยการบูรณาการหลักสูตร. วารสารราชพฤกษ์, 17(3). 33-42.
- นฎกร บั้นพุ่มโพธิ์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7. วารสารวิจัยทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 13(1). 81-96.
- นเรศ ปู่บุตรชาและคณะ. (2561). สมรรถนะครูกับคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 12(2). 255-268.
- ปิยะวรรณ สุนาสวนและคณะ. (2564). การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อส่งเสริมศักยภาพรายบุคคลของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 กรณีศึกษาโรงเรียนสาธิตสังกัดมหาวิทยาลัยระดับมัธยมศึกษา. วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร, 11(1). 36-48.
- พรณี สวนเพลง. (2552). เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมสำหรับการจัดการความรู้. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด มหาชน.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. ราชกิจจานุเบกษา. ตอนที่ 74 ก (19 สิงหาคม 2542).

พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข .(2557). การจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.

เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ. (2558). การบริหารการพัฒนา. บพิธการพิมพ์.

วิจารณ์ พานิช. (2558). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21. วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้, 1(2). 3-14.

สมาน อัสวภูมิ. (2551). การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 3. ห้างหุ้นส่วนจำกัดอุบลกิจจอพเซท การพิมพ์.

สร้อยญา จันท์ชูสกุล. (2561). แนวคิด หลักการ และยุทธวิธีการ ประเมินผลเพื่อการเรียนรู้. วารสารวารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 24(1). 1-16.

สำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2564). “Meaningful Learning” เรียนรู้อย่างไรให้มีความหมาย. คั่น จ า ก <https://www.starfishlabz.com/blog/423-meaningful-learning-เรียนรู้อย่างไรให้มีความหมาย>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). โครงการพัฒนาประสิทธิภาพ และประสิทธิผลระบบบริหารแผนพัฒนาบุคลากรเชิงยุทธศาสตร์. ทีพีเอ็น เพรส.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). ข้อเสนอระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตปี 2040. กรุงเทพฯ: สกศ.
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2557). คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ . (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- อนุสรฯ ขัติยะและคณะ. (2559). ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเทศบาล 2 บ้านใหม่ประกอบราษฎร์วิทยานุกูลเทศบาลตำบลจันทวี อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 9(1). 71-82.
- อรุณ รักธรรม. (2552). หลักมนุษย์สัมพันธ์กับการบริหาร. ไทยวัฒนาพานิช.
- อ่องจิต ฌะยะประภาส. (2557). E-Teacher. ค้นจาก <https://www.gotoknow.org/posts/589309>
- Allarakhia, M. (2021). Purposeful Learning for the Whole Student: Meaningful Engagement through the Sustainable Development Goals. From <https://educationsolutions.net/solutions/purposeful-learning-for-the-whole-student-meaningful-engagement-through-the-sustainable-development-goals>
- Ausubel, D.P. (1960). The use of advance organizers in the learning and retention of meaningful verbal material. Journal of Educational Psychology, 51, 267-272.

- Bailey, J. J., & Pierowski, W. (2019). Collateral learning: the advantageous side effects of purposeful learning in pursuit of meaningful goals. *Journal of Business and Educational Leadership*, 9(1), 17-27.
- Bell, P., Tzou, C., Bricker, L., & Baines, A. D. (2013). Learning in diversities of structures of social practice: Accounting for how, why, and where people learn science. *Human Development*, 55(5-6), 269-284. <https://doi.org/10.1159/000345315>
- Bonilla-Guachamín, J., Jadán-Guerrero, J., Rojas-Londoño, D., & Ramos-Galarza, C. (2021). Relationship Between Technological Resources and Meaningful Learning in Secondary Students. In W. Karwowski, T. Ahram, D. Etinger, N. Tanković, & R. Tair, *Human Systems Engineering and Design III Cham*.
- Boyatzis, R. E. (2008). Competencies in the 21st Century. *The Journal of Management Development*, 27, 5 - 12. <https://doi.org/10.1108/02621710810840730>
- Castetter, W. B. (1976). *The Personnel Function in Educational Administration*. Macmillan.
- Chalofsky, N. (1990). Professionalization comes from theory and research: The why instead of the how to. In R. W. Rowden (ed.), *Workplace Learning: Debating five Critical Questions of Theory and Practice (51-56)*. *New Directions for Adult and Continuing Education* 72. San Francisco: Jossey-Bass.

- Chaemchoy, S., Siribanpitak, P. ., Usaho, C. ., Koraneekij, P. ., Petpon, P., & Chaimongkol, N. . (2022). *Policy design for transforming learning systems responsive to future global changes in Thailand 2040*. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 43(2), 509-516.
- Dessler, G. (2013). *Human Resource Management 13th Ed.* NJ: Pearson Education Inc.
- Ediger, A., & Pavlik, C. (1999). *Reading connections: Skills and strategies for purposeful leading*. New York: Oxford University Press.
- Fisher, T., Denning T., Higgins C. & Loveless A. (2012). Teachers' knowing how to use technology: exploring a conceptual framework for purposeful learning activity. *Curriculum Journal*, 23(3), 307-325.
- Fullan, M. (2014). *Teacher development and educational change*. Routledge.
- Fry, H., Ketteridge, S., Marshall, S. (2009). Understanding Student Learning. In: Fry, H., Ketteridge, S., Marshall, S. (eds.), *A Handbook for Teaching and Learning in Higher Education Enhancing Academic Practice*. Routledge Taylor & Francis Group, New York and London.
- Gibson, D. (2021). Designing purposeful digital learning. *Educational Technology Research and Development*, 69(1), 153-156.

- Goh, P.S.C., & Wong, K.T. (2014). Beginning teachers' conceptions of competency: Implications to educational policy and teacher education in Malaysia. *Education Research Policy Practice, 11*(2). 65-79.
- Gunstone, R. (2015). Meaningful Learning. In R. Gunstone (Ed.), *Encyclopedia of Science Education* (pp. 625-625). Springer Netherlands. https://doi.org/10.1007/978-94-007-2150-0_121
- Hafsah, J. (2017). Teacher of 21st century: Characteristics and development. *Research on Humanities and Social Sciences, 7*(9). 50-54.
- Heideman, C. (1990). *Programming for staff Development*. Falmer Press.
- Howland, J. L., Jonassen, D. H. & Marra, R. M. (2013). *Meaningful Learning with Technology*. (4th). Pearson Education.
- Johnson, A, B. (2011). Purposeful Learning and Students' Active Involvement. From <https://www.adjunctnation.com/2011/05/12/purposeful-learning-and-students-active-involvement/>
- Ke, F. (2016). Designing and integrating purposeful learning in game play: A systematic review. *Educational Technology Research and Development, 64*(2), 219-244. <https://doi.org/10.1007/s11423-015-9418-1>
- Kenedy, R., & Monty, V. (2008). Dynamic purposeful learning in information literacy. *New Directions for Teaching and Learning, 2008*(114), 89-99.

- Libsyn (2017). Q & A with purposeful learning. From <https://purposefulllearning.libsyn.com>
- Lin, I., Li, T., Liang, F., & Lin, Y. (2017, 3-7 July 2017). A Collaborative Learning System for Sharing 3D Models: 3D Model Co-learning Space. 2017 IEEE 17th International Conference on Advanced Learning Technologies (ICALT),
- McBer, H. (2001). Research into teacher effectiveness. *Early Professional Development of Teachers*, 68(216), 1-69.
- Mount, N. J., Chambers, C., Weaver, D., & Priestnall, G. (2009). Learner immersion engagement in the 3D virtual world: principles emerging from the DELVE project. *Innovation in Teaching and Learning in Information and Computer Sciences*, 8(3), 40-55. <https://doi.org/10.11120/ital.2009.08030040>
- Novak, J. D. (1998). *Learning, creating, and using knowledge: Concept maps as facilitative tools inschools and corporations*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- O'Donnell Learn. (2021). the purposeful learning framework creating humanized instructional design. From <https://www.odlearn.com/purposeful-learning>
- O'Donnell, C. (2021). PURPOSEFUL LEARNING FRAMEWORK™ – WHY PEOPLE ARE AT THE CENTER OF EVERYTHING WE DO. From <https://www.odlearn.com/2021/01/15/purposeful->

learning-frameworktm-why-people-are-at-the-center-of-everything-we-do

- Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD). (2018). The Future of Education and Skills: Education 2030. From [https://www.oecd.org/education/2030/E2030%20Position%20Paper%20\(05.04.2018\).pdf](https://www.oecd.org/education/2030/E2030%20Position%20Paper%20(05.04.2018).pdf)
- Parkar, K. (2021). Designing Purposeful Learning Experiences. From <https://www.linkedin.com/pulse/designing-purposeful-learning-experiences-kaustubha-parkar>
- Peter, H. (2022). Purposeful Learning. From <https://www.smcvt.edu/purposeful-learning>
- Raihan, A. & Lock, H. S. (2012). Technology Integration for Meaningful Learning – the Constructivist View. *Bangladesh Education Journal*, 11(1). 17-37.
- Saint Michael’s College. (2022). Purposeful Learning. From <https://www.smcvt.edu/purposeful-learning>
- Saylor, J. G., & Alexander, W.M. (1974). *Planning Curriculum for School*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Swanson, R. A. (2008). Brief on the foundations of human resource development. San Francisco, 5.
- Stewart, L, B. (2017). Intentional vs. Purposeful Learning. From <https://flippedlearning.org/syndicated/intentional-vs-purposeful-learning>

- Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace & World.
- Uusiautti, S., & Määttä, K. (Eds.). (2016). *The basics of caring research*. Sense.
- Wehner, R. (2022). Purpose Learning: Reimagining What and How Students Learn. From <https://www.nais.org/magazine/independent-school/winter-2022/purpose-learning-reimagining-what-and-how-students-learn>
- Wisconsin Department of Public Instruction [DPI]. (n.a). Wisconsin's guiding principles for teaching and learning: Research, probing questions, resources, and references. <https://dpi.wi.gov/standards/guiding-principles>
- Wu, Y. (2018). Online learning space and wisdom teaching. MATEC Web of Conferences,
- Yannis Hadzigeorgiou. (2001). Some Thoughts on the Notion of Purposeful Learning. *The Educational Forum*, 65(4), 316-325, DOI: 10.1080/00131720108984513

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ดร.สุเทพ แก่งสันเทียะ	เลขาธิการสภาการศึกษา (ปี 2566)
ดร.อรรถพล สังขวาสี	เลขาธิการสภาการศึกษา (ตุลาคม 2566 - ปัจจุบัน)
นายธนู ขวัญเดช	รองเลขาธิการสภาการศึกษา (ปี 2566)
ดร.นิติ นาชิต	รองเลขาธิการสภาการศึกษา (มกราคม 2567 - ปัจจุบัน)
ดร.ประวีณา อัสโย	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและ พัฒนาการเรียนรู้

ที่ปรึกษานักวิจัย

ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์

นักวิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่มซ้อย	หัวหน้าคณะวิจัย
ดร.ชุนวัฒน์ ปุงบางกระดี	นักวิจัย
นายปรเมศ ขรอยนุช	นักวิจัย
นายวิทวัช กุยกแก้ว	นักวิจัย
นางสาวเบญญาภา วิไลวรรณ	นักวิจัย
นายถาวร อินทรอมร	นักวิจัย
นายครรชิต พิมพ์ใจ	นักวิจัย

คณะผู้จัดทำ (ต่อ)

ผู้จัดทำ

นางสาวอุษา คงสาย	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนานโยบายด้านการเรียนรู้
นางสาวณัฐตรา แทนขำ	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ
นายสมชาย นัยเนตร	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ
นางฐิติวรดา หัวเพชร	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ
นางสาวบุญนภัส ขำหินตั้ง	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นางสาวปณัฐฐา น้อยเนียม	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

ออกแบบรูปเล่ม กราฟิก และประสานการจัดพิมพ์

นางฐิติวรดา หัวเพชร	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ
---------------------	-------------------------

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มพัฒนานโยบายด้านการเรียนรู้ สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

โทร. 0 2668 7123 ต่อ 2516-9 โทรสาร 0 2243 1129

เว็บไซต์ <http://onec.go.th>

